

બે હાથ જોડી

મુનિ શ્રી મેદાલાલજી

૨૪૮૨૨

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૪૮૨૨ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ઓ ૨૧થ જોડી

વિષય ૬ : ૨૧

પૂ. શ્રી. લાધાજી સ્વામી સ્મારક ગ્રંથમાળા : મણુકો ૧૯ મો.

જે હાથ જોડી

હે નાથ ! હે દયાલો ! હે દીનનાથ !

હે દીનબન્ધો ! કૃપાસાગર !

ત્વમેવ માતા ચ પિતા ત્વમેવ ।

ત્વમેવ બન્ધુશ્ચ સખા ત્વમેવ ॥

ત્વમેવ સ્વામી શરણાગતાનાં ।

ત્વમેવ સંસાર નિવારકોઽસિ ॥

દીન પ્રાર્થી :

સ્વં જૈનાચાર્ય પૂ. શ્રી

લાધાજી સ્વામીના શિષ્ય

મુનિ શ્રી છોટાલાલજી

પ્રકાશક :

પૂજ્ય શ્રી લાધાજી રવાભી પુસ્તકાલય

તરફથી

રતિલાલ પોપટભાઈ તલસાણીયા

દેરાસર પાસે, વઢવાણ કેન્દ્ર

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૌપીયર્થ-સંગ્રહ
૧૪૮૨૨

પ્રથમ આવૃત્તિ : પ્રત ૧૦૦૦

વિક્રમ સંવત્ ૧૯૮૫ : વીર સંવત્ ૨૪૫૫ : ઇ. સ. ૧૯૨૯

મૂલ્ય ૪ આના

મુદ્રક :

પુરષોત્તમદાસ શંકરદાસ

“ઉત્કૃષ્ટ મુદ્રણાલય”

રીચીરોડ-અમદાવાદ

અર્પણ

સંસારાઝિધતારક પૂજ્ય ગુરૂવર્યશ્રીનાં ચરણારવિન્દમાં.

સંસારના ત્રિવિધ તાપથી બળીજળી રહેલા મારા જેવા
મૂઠને જેણે શાશ્વત્ શાન્તિની ઝાંખી કરાવી અને સર્વ લય-
સર્વ દુઃખથી મુક્ત થવાનો સર્વોત્તમ-પુનિત માર્ગ-જે શ્રી
ગુરૂચરણે અર્પણની મહત્તા સમજાવી, એટલું જ નહિ પણ
પુણ્ય પાપ, સુખ દુઃખ, જીવન મરણ, એ સર્વની જોખમ-
દારી પોતાને શિર છે-અર્પણ કરનારને તે સર્વ લય બંધનો ટળી
જાય છે, એવું જેણે સાચું જ્ઞાન કરાવ્યું તે સદ્ગત ગુરૂવર્ય
પૂજ્ય શ્રી લાધાજી સ્વામીને જ

હો સર્વસ્વ અર્પણની ભાવનાએ જ અર્પણ આ

બે હાથ જોડી.

ત્રિકરણ-યોગથી અર્પાએલ

મુનિ છોટાલાલજી.

અંગુલિનિર્દેશ

મનુષ્ય પ્રાણી જાણુપણે કે અજાણુપણે પણ પોતાની સમજણ મુજબ માની લીધેલા સુખની શોધમાં પ્રયત્ન કર્યે જાય છે અને ક્ષણિક ઔહિક સુખની થોડીશી પ્રાપ્તિ થતાં અજ્ઞાનવશતઃ અહ્લ્લાદે છે; પણ જેવું સંધ્યાના રંગ-સમું એ સુખ ક્ષણિક હોય છે તેવો જ ક્ષણિક એ અહ્લ્લાદ નીવડે છે. સુખાભાસને તે સુખ સમજે છે; સુખ માટે મથનાર અને સુખની વચ્ચે તન્મયતા હોતી નથી; જે સુખાભાસને તે સુખ સમજે છે તે પ્રત્યે પણ તેની સર્વસ્વાર્પણ-વૃત્તિ હોતી નથી; સર્વસ્વાર્પણ કે તન્મયતા વિના કોઈ શાશ્વત્ વસ્તુની પ્રાપ્તિ કદાપિ સંભવે ખરી ?

અખુઝ ભાવે પણ સુરચિર્વક ગુરુશ્રી પાસેથી સર્વ-સ્વાર્પણ સંબંધી વાતો અનેક વાર સાંભળી હતી, પરંતુ તે વખતે તે કથન યથાર્થરૂપે સમજાયું નહોતું; આજે હવે જેમ જેમ વાચન-વિચારમાં આગળ વધું છું તેમ તેમ એ અખુઝ ભાવે સાંભળેલી શ્રી ગુરુવાણી વિસ્તૃત તથા વિશુદ્ધ સ્વરૂપમાં સમજાતી જાય છે. તે વિચાર અને વાચનને પરિણામે એવી માન્યતા બંધાતી જાય છે કે-કોઈની પણ સૂચના વિના, કોઈની મહત્તા કે પ્રભાવમાં અંજન્યા વિના, ગાડરીયા પ્રવાહની માફક એક બીજાની પાછળ તણાયા વિના, સ્વાત્માની અર્પણવૃત્તિ જેના ચરણમાં સહેજ થઈ જાય, અંતઃકરણમાં સહેજે ‘હા...શ’ થઈ જાય-વિરામ પામી જવાય, એ જ ગુરુ-એ જ પ્રભુ-એનાં જ ચરણારવિંદમાં સર્વસ્વાર્પણ કરી દેવું તે જ આત્મોન્નતિનો ઈષ્ટ માર્ગ છે : પછી તે ગુરુ ગૃહસ્થના વેશમાં હોય કે ત્યાગીના વેશમાં હોય, પંડિત હોય કે અપંડિત હોય, દુનિયાની દૃષ્ટિએ સદાચારી મનાતો હોય કે ન હોય, અર્પણ કરનારને માટે તો જ્યાં અંતરાત્માને વિશ્રાન્તિ મળી ત્યાં જ પ્રભુનું પ્રભુત્વ છે, ત્યાં જ ભવસમુદ્રને તરવાનો ઉપાય રહેલો છે.

સ્વાર્પણવૃત્તિનું પ્રકટીકરણ એ કાંઈ સહેલી વસ્તુ નથી. માનુષી પ્રેમ ક્રમશઃ વિશુદ્ધ થઈને દિવ્યતાને પામતો નથી, ત્યાંસુધી સ્વાર્પણવૃત્તિ દુર્લભ છે; છતાં એટલું સ્મરણમાં રાખવું જોઈએ કે દિવ્ય પ્રેમ માનુષી પ્રેમમાંથી જ પ્રકટે છે. તમે ગમે તે મનુષ્યમાં ગુરુભાવ ધારણ કરીને સ્વાર્પણ કરો, કોઈ દેવમૂર્તિમાં તન્મય ભાવે સ્વાર્પણ

કરો, કિંવા નિરંજન નિરાકારમાં સ્વાત્માનું અર્પણ કરો : એ બધું દિવ્ય પ્રેમનું જ પ્રકટીકરણ છે. એ દિવ્ય પ્રેમ તમારામાં પ્રેમનાં ગીતો ગાવાથી, કથાઓ સાંભળવાથી કે કોઈ નિગૂઢ શાન્તિમાં કલાકો કે દિવસો ગાળવાથી આવવાનો નથી. તે માટે તો તમારે સેવાવૃત્તિ ખીલવવી જોઈએ; એક આણુથી માંડીને ઠેઠ પરમાત્મા સુધીના સર્વ જીવોની સેવા કરવાની વૃત્તિ તમારામાં જન્મ પામવી જોઈએ. એ સેવાને માર્ગે તમે દિવ્ય પ્રેમવાળા થઈ શકશો અને એ પ્રેમ જ તમને સર્વોપરિ સ્વાર્પણ કરતાં શીખવશે. પ્રભુ-પ્રાર્થના એ શું છે ? એ પણ પ્રભુ પ્રત્યે સ્વાર્પણ કરવા મથતા આર્ત આત્માનો પોકાર માત્ર છે ! અને તેટલા માટે જ એક અંગ્રેજ કવિ ખરું કહે છે કે—“ જે મનુષ્યોને તથા પશુ-પક્ષીઓને ચાહે છે, તે જ ખરી રીતે પ્રાર્થના કરે છે; જે નાની તેમ મોટી દરેક વસ્તુને ચાહે છે, તે જ ખરી પ્રાર્થના કરે છે; કારણકે જે વહાલો પ્રભુ આપણને ચાહે છે તે સર્વને ચાહે છે.”

જ્યારે એક વાર શ્રી ગુરૂચરણે કિંવા પ્રભુચરણે સર્વ-સ્વનું અર્પણ થઈ ચૂક્યું, પોતાનું કે પોતાપણું કશું ન રહ્યું, ત્યારે ખાત્રીથી માનવું કે પુણ્ય-પાપ, ધર્મ-અધર્મ, નીતિ-અનીતિ, સ્વર્ગ-નરક, એ બધી માયાબંધનની બેલડીઓ સિવાય બીજું કશું નથી. સર્વસ્વનું અર્પણ કરનારને એ બેલડીઓ આલડી શક્તી નથી; સંસાર-વ્યવહારમાં પડેલાઓને પણ એ બેલડીઓનાં બંધન કશું કરી શકતાં નથી; તે તો કેવળ અલિપ્ત જ રમતો હોય છે. તેની પાસે

ભય ઢૂકી શકતો નથી તે તેના સ્વાર્પણની મહત્તા છે. પરન્તુ આ કોટિએ વિરલ મનુષ્ય જ પહોંચી શકે છે. એ દશાએ પહોંચેલા મનુષ્યના અંતરમાં તો એક કવિ કહે છે તે મુજબ એમજ થાય છે કે—“જ્યારે પ્રભુ આપે છે, ત્યારે સર્વ સાં રહે; પણ જ્યારે ના પાડે છે ત્યારે પણ તેટલું જ સાં રહે. તેના બાદશાહી હાથથી આવતાં દુઃખો પણ ધૂપા આશીર્વાદો છે.” આ કોટિએ પહોંચવા માટેનો અંગુલિનિર્દેશ જ આ પુસ્તકનો હેતુ છે. તે હેતુ સફળ થાય એટલી વાંચના માત્ર છે.

આ મારા અદ્ય પ્રયત્નમાં મારા હમેશના સહાયક મુનિ શ્રી લક્ષ્મીચંદ્રજીનો હું આભાર માનું ? કૃતજ્ઞ ન થવાને મારે કહેવું જોઈએ કે મને તેમણે પુષ્કળ સહાય કરી છે. તે ઉપરાંત આ પુસ્તકના પહેલા ત્રણ પાઠ કે જે “શારદા”ના ડીસેમ્બર ૧૯૨૮ માંના હિંદી લેખના અનુવાદ-રૂપ છે તે માટે હું એ હિંદી લેખકનો પણ કેમ અભાર ન માનું ? અને છેલ્લે મારી નરમ તબીયતને કારણે પુસ્તકની પ્રસિદ્ધિ વિલાંબમાં પડી તે માટે જિજ્ઞાસુ વાચકોની ધીર-જને પણ ધન્યવાદ આપવો જોઈએ.

ભલગામડા
વૈશાખ વદિ ૨ શનિવાર
વિ. સં. ૧૯૮૫ : વીર સં. ૨૪૫૫

જૈન મુનિ છોટાલાલજી

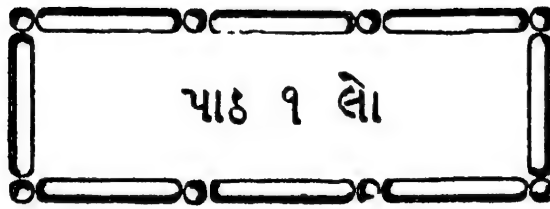
અનુક્રમણિકા

પાઠ ૧ લો.....	...	...	...	...	પૃષ્ઠ ૧
પાઠ ૨ જો.....	...	...	...	...	,, ૫
પાઠ ૩ જો.....	...	...	...	...	,, ૮
પાઠ ૪ થો.....	...	...	...	...	,, ૧૨
પાઠ ૫ મો.....	...	...	...	...	,, ૧૮
પાઠ ૬ ટો.....	...	...	...	...	,, ૨૧
પ્રભુમય જીવન.	...	...	...	...	,, ૨૩
પ્રાર્થના ...	...	...	...	...	,, ૨૪
ધર્મ-પ્રભુ પ્રત્યે ઉક્તિ..	...	...	...	...	,, ૨૫
અરજી. ...	...	...	...	...	,, ૨૬
સંભવ જિન સ્તવનમ્...	...	...	...	...	,, ૨૭
અનન્ત વાતસલ્ય	...	...	...	...	,, ૨૮
સ્નેહ ધામ સુનાં.	...	...	...	...	,, ૨૯
હરિનાં દર્શન.	...	...	...	...	,, ૨૯
અંતરમાં બળ આપ.....	...	...	...	...	,, ૩૧
પ્રભાતનો પડથો	...	...	...	...	,, ૩૧
મંદિર આવો !	...	...	...	...	,, ૩૨
મરજીની વાત છે.	...	...	...	...	,, ૩૩
માફી આપ !	...	...	...	...	,, ૩૪
પાર કરજો !	...	...	...	...	,, ૩૪
અભ્યર્થના.....	...	...	...	...	,, ૩૫
મારી લાજ...	...	...	...	...	,, ૩૭
એ અવસર...	...	...	...	...	,, ૩૭
મને ના ભૂલશો	...	...	...	...	,, ૩૯
આપની યાદી	...	...	...	...	,, ૪૦
પ્રાર્થના ...	...	...	...	...	,, ૪૨

બે હાથ જોડી

ભગવન્ ! કેાઈ આપને રામ કહે છે, કેાઈ કૃષ્ણ કહે છે, કેાઈ શિવ સમજે છે, કેાઈ શક્તિ, તો કેાઈ બુદ્ધ કહે છે, કેાઈ મહાવીર કહે છે, કેાઈ મહમ્મદ માને છે, કેાઈ જીસસ ક્રાઈસ્ટ કહે છે, કેાઈ ઈસા મસીહ તો કેાઈ જરથુસ્ત ઇત્યાદિ અનેક જૂઠા જૂઠા નામથી આપને ઓળખે છે; પરન્તુ મારા મનથી, પ્રભુ ! આપ એ જ હયામય અને પ્રેમભૂર્તિ છો કે જેણે અમારા કલ્યાણ-ઉદ્ધારને માટે પોતાનાં અનંત સુખોનો ત્યાગ કરી દીધો છે, જેણે અમારા આરામ-

સુખને માટે પોતાનાં દિવ્ય આનંદમય સ્વરૂપને સંકેલી લેઈ પ્રાપંચિક દુનિયાનાં દુઃખને સ્વીકારી, અમ સરીખા મેલા-ઘેલાની વચમાં આવી વાસ કરેલ છે ! પ્રભુ ! આપ એવા દયા-સાગર છો કે દુઃખીઓનાં દુઃખ સાંભળી આપ કોઈ ને કોઈ રૂપમાં દોડી આવો છો, પરંતુ અમે જ કોઈ એવા મંદ-ભાગી છીએ કે આપને યાદ પણ કરતા નથી.

પ્રભો ! અમે અમારા માનેલા મિત્રોમાં મુગ્ધ બન્યા છીએ; દિવસ અને રાત્રિ એની ખીદમત-ખુશામત કરવામાં લાગી રહ્યા છીએ, કે-જે મિત્રો એકાન્ત સ્વાર્થના સગા છે; પરંતુ અમારા સાચા સગા અને હંમેશના સાથી એવા આપની પ્રાર્થના કરવાને માટે પણ અમારી પાસે એક ક્ષણ જેટલો સમય નથી ! જેને અમે યાદ ન કરીએ તોપણ જે અમને વારંવાર યાદ કરે છે, જેને અમે ભૂલી જઈએ છીએ છતાં અમને જેઓ કદિ ભૂલતા નથી, અમે જેની પ્રાર્થના ન કરીએ તોપણ જે અમારાપર પ્રેમામૃત વર્ષાવી રહેલ છે, જેની એક પણ આજ્ઞા અમે ન માનીએ તોપણ જે અમારું કલ્યાણ ઇચ્છે છે-અમારું કલ્યાણ કરે છે : એવા આપથી અમે હંમેશાં વિમુખ ફરીએ છીએ. પ્રભો ! એ અમારી કૃતજ્ઞતા નહિ તો બીજું શું ?

દીનબન્ધો ! અમે આપના દ્વાર પર આવીને પડ્યા છીએ : આપની મરજીમાં આવે તો ધક્કા દો અથવાતો આપની

હજીરમાં અંદર બોલાવી દ્યો. અમે કબૂલ કરીએ છીએ કે અમે અપરાધી છીએ, અભિમાની છીએ, નિર્લજ્જ છીએ, પાપી છીએ, અજ્ઞાની છીએ, જે કાંઈ છીએ તે છીએ; પરંતુ હવે સર્વ છળ, કપટ, પ્રપંચ છોડીને આપની સન્મુખ ઊભા છીએ. ગમે તેવા છીએ તોપણ, પ્રભો ! અમે આપને શરણે આવ્યા છીએ; તો અમારાં પાપનો નાશ કરો, અમને પવિત્ર બનાવો, અમારામાં રહેલ અજ્ઞાનનો પડદો ફાડીને ફેંકી દો; કારણ ? અજ્ઞાન એ અમારી મૂળ સ્થિતિ નથી, અવિદ્યા એ અમારો ધર્મ-સ્વભાવ નથી, અમે એવી કોઈ ચીજ અમારી પાસે રાખવા હવે નથી ઇચ્છતા કે જે અમારો ધર્મ ન હોય, અમારા સ્વભાવથી-આત્મધર્મથી વિરુદ્ધ હોય !

• દયાસિન્ધો ! હૃદય ભારે ભારે લાગે છે. શું આપે કોઈ નક્કર ચીજ અમારા હૃદય પર રાખી દીધી છે ? જો રાખી હોય તો-રહેવા દીધી હોય તો હવે તે ઉઠાવી દ્યો.

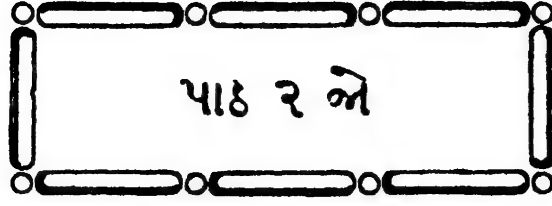

દયાળુ ! હવે અમે એ અવિદ્યાના પોટલાનો બોળે ઉપાડી શકતા નથી. હવે તે તાકાત અવિદ્યાને સાચવવાની-એ બોળને ઉઠાવવાની શક્તિ અમારામાં નથી. સાચી વાત તો એ જ છે કે એ અવિદ્યાના બોળને અમારી પાસેથી ખેંચી લેખ આપ આપની જ પાસે રાખો. એ આપની આપેલી વસ્તુ છે, તો તેને આપની જ પાસે રહેવા દો. અમોને એ અવિદ્યાની શું જરૂર છે ? જરાએ નહિ !

અમારી પાસે એ અવિદ્યા સુંદર સ્વરૂપમાં—મોહક રૂપમાં હતી, પણ એ મોહક સ્વરૂપ પણ અજળ નીકળ્યું. એ સુંદર સ્વરૂપ હોવા છતાં તે અમને પાયમાલ કરનાર નીવડેલ છે. અમને ખરાબ રીતે નાચ નચાવનાર તે નીવડી. હવે એ સુસ્વરૂપા ડાકિણી અવિદ્યાને અમારા નવ ગજના નમસ્કાર છે. એ સુવર્ણ શા કામનું કે જેનાથી કાન તૂટે ? અમારે એવું ઔષધ નથી જોઈતું કે જે શરીરના મળ કાઢવા—સાફ કરવાની સાથે અમારા આંતરડાં—કલેજનો પણ નાશ કરી દે ! હે નાથ ! ! દયા કરો અને એ અવિદ્યાની ખલાને હઠાવી દો, એવી આશાથી અમે આપને શરણે આવ્યા છીએ ! જોજો ! અમારે આપની પાસેથી નિરાશ જવું ન પડે !

મહાત્મન્ ! અમે સમજી શકીએ છીએ કે અમે આપની દયા, આશા અને કૃપાના અધિકારી તો નથી, કારણ-કે જેઓ અમારી દયાનાં પાત્ર છે તેઓની ઉપર અમે કદિયે દયા કરી નથી. જેઓ અમારી તરફથી પોતાના દુઃખની નિવૃત્તિની આશા રાખતા હતા તેઓને અમે હતાશ-નિરાશ કર્યા છે, એટલું જ નહિ પરંતુ તેઓનાં કષ્ટોમાં વધારો કર્યો છે. તે ગરીબો પર અમે અત્યાચાર પણ કર્યા છે, તો અમે શું મહોડું લેઇને આપની પાસે દયાની યાચના કરીએ ? અથવા આપની પાસેથી દુઃખની નિવૃત્તિની આશા રાખીએ ? અમારો જન્મ કષ્ટ અને અત્યાચારો દ્વર કરવાને માટે છે, માત્ર આપની દયાની યાચના કરવા માટે જ નહિ; છતાં પ્રભો ! આપ દયાસાગર છો; આપની દયામય દૃષ્ટિ અધિકારી-અનધિકારી સર્વના પર એક સરખી રીતે જ રહે છે. અધિકારીઓને તો આપની દયા પ્રાપ્ત કરવાનો અધિકાર છે, એના પર આપ દયા કરો તે દયા નહિ પણ ન્યાય છે, પરંતુ જેઓ અધિકારી નથી તેઓને અધિકારી બનાવી લેવા એ જ આપની દયા છે, એ જ આપની ઉદારતા છે, એમાં જ આપની મહત્તા છે, પ્રભો !

પ્રભો ! કદાચ આપ આપની ઉદારતાથી અમારો તિરસ્કાર ન કરો, અમને મના ન કરો, પરંતુ અમે અમારી

અપવિત્રતાના નિરંતર સહવાસથી આપના શરણમાં આવવાને ઇચ્છતા નથી; હવે એ અપવિત્રતાને એક ઘડીભરને માટે પણ અમે પાસે રાખવા ઇચ્છતા નથી. હવે અમે તે અપવિત્રતાની સામે આડી નજરે પણ જોવા ઇચ્છતા નથી, કારણકે એ અપવિત્રતાએ અમને જન્મ મરણની ભઠ્ઠીમાં ભૂંજી નાંખેલા છે, અમારા અંતઃકરણમાં તૃણાની હોળી-જવાળા પ્રકટાવી છે, અમારા મૂળ સ્વરૂપને મલિન કરી દીધું છે; હવે એ અપવિત્રતા સાથે સંબંધ ક્યાંસુધી રાખવો? પરમાત્મન્ ! અમે તો ઇચ્છીએ છીએ કે અમારી એ અપવિત્રતાને ખેંચી લેઇને તેને સમુદ્રને તળીયે દફનાવી દઇ તેના પર હિમાલય પર્વતને મૂકીને દાખી દો : એવી અમારી દીન યાચના છે. અમે તો માનીએ છીએ કે આપની પણ એવી જ મરજી છે, કારણકે આપનો તો સ્વભાવ જ એ છે—આપનું સ્વરૂપ જ એ છે; સ્વસ્વરૂપથી વિરૂદ્ધ કોણ વર્તી શકે છે?

અંતર્યામી ! શું આપની મરજી અમને સ્વર્ગ આપવાની છે? જો એવી મરજી હોય તો, પ્રભુ ! માફ કરજો ! આપની એ ઉદારતાને રહેવા જ દેજો. આપ આપની એ સ્વર્ગ આપવાની ઉદારતા—કૃપાદૃષ્ટિ એવાઓ પર કરજો કે જેઓ સ્વર્ગ મેળવવા માટે આપની પાસે નિરંતર પ્રાર્થના કરતા હોય. અમે સ્વર્ગ તો શું, ત્રણ લોકોનું રાજ્ય, અપવર્ગ, મોક્ષના સુખની સ્વપ્નમાંય કદપના કરતા નથી—ઇચ્છા કરતા નથી. હા ! અમને એક ઇચ્છા છે, માત્ર એક જ આહુના છે; જો અમને કાંઈ પણ આપવાની આપની ઇચ્છા

હોય તો એ એક જ આપજો અને તે “આપનું શરણુ.” એ સિવાય અન્ય કોઈ પણ પદાર્થ કે સ્થિતિની અમને ઇચ્છા નથી. આપ ગમે તેટલાં પ્રલોભન આપો, ગમે તેટલી લાલચ આપો, ગમે તેટલા ભય બતાવો, તોપણ માત્ર આપના શરણુ સિવાય બીજી એકે અમારી ઇચ્છા નથી. હવે એવા ક્રંદામાં ફસાવાવાળા અમે નાદાન નથી, કારણકે આપનું દિવ્ય-શુદ્ધ સ્વરૂપ હવે અમે જોઈ શક્યા છીએ અને તેથી જ આપના શરણુની મહત્તા જાણી શક્યા છીએ.

શું અમારા આ જવાબથી આપ અમારી પર રોષ કરશે ? પ્રભો ! ભલે રોષ કરો, ભલે અમારાથી રીસાઈ જાય, તેની અમને પરવા નથી. અમે આપને માત્ર રાજી કરવાની ખાતર જ સ્વર્ગની બક્ષીસનો સ્વીકાર કરીએ તેના કરતાં આપનો રોષ વહોરવો એ અમારા માટે વધારે કલ્યાણકારક છે. દયાળુ ! આપ અમારી પરીક્ષા કરો છો ? કૃપાળુ ! આપે જરા એટલો તો વિચાર કરવો હતો કે—અમારા જેવા સામાન્ય અને શક્તિહીન જીવોને આવા વજ્રમય સકંજમાં પીલવા તે યોગ્ય છે કે નહિ ? આ કીડી જેવા જીવો આ વજ્રમય મુદ્ગરના પ્રહારો સહી શકશે કે નહિ ? પ્રભો ! અમારાં પ્રારબ્ધ-પૂર્વ કર્મના લેખનાં એ પાનાંને ફાડી નાંખો કે જે પાનાં ઉપર અમારાં કાળાં કર્મ—અમારા અપરાધો લખાયા હોય ! હવે એ ખાતાને માંડી વાળો, હવે સ્વર્ગ—નરકના બંધાનો નાશ થઈ જવો જોઈએ, એવી અમારી દીન પ્રાર્થના છે.

પાઠ ૩ બે

કૃપાસિંધો ! આપને અમે શું નિવેદન કરીએ ? આપની પાસે શું નથી ? સર્વ કાંઈ છે. આપ તો અનંત અને શાશ્વત લક્ષ્મીના ભોક્તા-માલેક છો ! આપ સંપૂર્ણ ઐશ્વર્યના માલેક હોવાથી જ આપ ઇશ્વર કહેવાયો છો. આપ સ્વયં જગદીશ્વર છો, તો પછી અમે આપના ચરણમાં શું ધરીએ ! અમારી પાસે જે કાંઈ છે તે સર્વે આપની કૃપાપ્રસાદી છે. અમારી પાસે એવી કંઈ વસ્તુ છે કે જેને અમે અમારી કહી શકીએ ? જે કાંઈ અમારી પાસે છે તે બધુંએ આપનું જ છે, અને અમારી પાસેની બધી ચીજ આપની જ છે, તો પછી આપની જ ચીજ આપના ચરણે કેવી રીતે ધરવી ? હા ? એક ચીજ એવી છે કે જેને અમે અમારી કહી શકીએ; તે અમારી પાસે છે અને આપની પાસે તે નથી; તે વસ્તુને અમે આપના ચરણે ધરી દઈશું. તે વસ્તુ બીજી કોઈ નહિ પણ અમારું મન છે. અમારું મન અમારી સાથે છે. આપનું મન આપની પાસે નથી, તે તો મરી ગયું છે, તેથી આપ અમના છો અને અમે સમના છીએ. તેથી અમે અમારું મન આપના ચરણમાં ધરી દઈ આપને પ્રસન્ન કરીશું અને અમે મનરહિત થઈશું.

અમે સમજીએ છીએ કે અમારી એ ભેટ બહુ જ તુચ્છ છે, ક્ષુદ્ર છે, જરૂરથી હલકી ભેટ છે. આવી મલિન ભેટ આપના ચરણારવિંદમાં ધરતાં અમને બહુ જ સંકેત થાય છે. પરંતુ અમે કરીએ શું ? અમારી શક્તિ જ એટલી છે. ભગવન્ ! એ અમારી મલિન ભેટને આપ આપની ઉદારતાથી પવિત્ર બનાવી લ્યો. શું આપ એ તુચ્છ ભેટને શ્રેષ્ઠ નહિ બનાવો ? અવશ્ય બનાવશો જ. દેવ ! આપ તો હૃદયની પરીક્ષા કરી રહ્યા છો. હૃદયથી-અમારા શુદ્ધ હૃદયથી ધરેલી એ તુચ્છ ભેટ આપનાં ઉદાર અને પવિત્ર ચરણોમાં જરૂર સ્થાન-સત્કાર પામશે એવો અમને સંપૂર્ણ વિશ્વાસ છે. અમે તો અમારું મન આપને સમર્પી ચૂક્યા છીએ, હવે આપની જેવી ઇચ્છા હોય તેમ કરો. અમને એ પણ સંપૂર્ણ વિશ્વાસ છે કે આપની ઇચ્છા માત્ર અમારા કલ્યાણની જ છે.

અનાથના નાથ ! નારાજ ન થશો, અમારાથી આપની પ્રાર્થના થતી નથી; અને પ્રાર્થના કરીએ પણ કેવી રીતે ? તે દિવસે અમે પ્રાર્થના કરવા બેઠા તો અમારી ચારે તરફ અફળુત પ્રકાશ છવાઈ ગયો ! તે પ્રકાશ ચંદ્રનો અથવા સૂર્યનો ન હતો. એ પ્રકાશ શેનો હતો એમ પૂછો છો ? તે તો જરાએ માલૂમ નથી; પરંતુ તે પ્રકાશમાં ચંદ્રના પ્રકાશની શીતળતા બહુ જ હતી, સૂર્યના પ્રકાશની તેજસ્વિતાથીએ અધિક ઉજ્જવળતા હતી; એ પ્રકાશમાં અમે ચારે તરફ નજર ફેરવી તો અમે ચારે તરફ અમને જ દીઠા. આપ તો દેખાયા જ નહિ ! અમે તો બહુએ તજવીજ કરી,

પરન્તુ આપનાં દર્શન ન જ થયાં. ત્યાં અમે અમને જ ભોલા-
આપને તો દેખ્યા જ નહિ, તો પછી અમે પ્રાર્થના કેાની.
અને કેવી રીતે કરીએ ? હા ! આજ આપ દેખાઈ ગયા,
આપનાં દર્શન થઈ ગયાં, પરન્તુ આજે તે દિવ્ય પ્રકાશ
નથી, ચારે તરફ અંધકાર છે. એ અંધકારમાં અમે આપને
કેવી રીતે ઓળખી શકીએ ? શું આપ અંધકારમાં જ દર્શન.
આપો છો-પ્રકાશમાં નહિ ? જો ખરેખર એમ જ હોય તો
અમે નિરૂપાય છીએ, કારણકે અમે અન્ધારામાં ભેઈ શકતા
નથી. અજ્ઞાનની અવસ્થામાં અમે નથી જાણી શકતા કે
આપ કેાણુ છો અને પ્રકાશની દશામાં આપ આવતા-દેખાતા.
નથી : હવે તો મુંઝાઈ મરીએ છીએ, મહારાજ !

આપ ચાહે તેમ સમજો, જેમ ઠીક લાગે તેમ કહો,
પરન્તુ અમે ખાસ કરી સાચી ઓળખાણુ વિના કેાઈની
પ્રાર્થના નહિ કરી શકીએ ! કદાચિત્ આપને ઓળખ્યા
વિના આંખો ખંધ કરી પ્રાર્થના કરવા લાગી જઈએ તો
અમે અમને પોતાને જ-આત્મસ્વરૂપને જ ખોઈ બેસીએ છીએ.
પ્રાર્થનાની ધૂનમાં અમારું હૃંપણું ખૂબ વધી જાય છે અને
અમે અમારાપણું ભૂલી જઈએ છીએ. વખતે અમે જ રહી
શકતા નથી, આપ જ રહો છો, અને જ્યારે પ્રાર્થના કરવા-
વાળો જ ન રહે તો પછી પ્રાર્થના કેાણુ કરે ? કેાની કરે ?
પ્રાર્થના મનમાં થયા જ કરે છે. અમારું મન આપના ચર-
ણામાં ચડી ચૂકયું છે. હવે અમે ઉન્મના-મનરહિત છીએ.
અમને અમારો જ પત્તો જડતો નથી, તો પછી બીજાના.

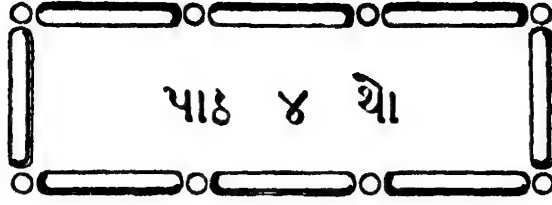
ભાનની તો વાત જ શું કરવી ? એવી અવસ્થામાં કદાચ
આપની પ્રાર્થના ન બની શકે તો અમે શું કરીએ ?

પ્રભો ! હું લાચાર છું, વિવશ છું, બેભાન છું : અનન્ત
દયાળુ ! દયાસાગર ! માફ કરો, મારા સર્વ અપરાધોને ભૂલી
જઈ મને આપના શરણમાં લ્યો : નાથ !

[મુ. છા.]

હે પ્રભો ! કાળી મેઘલી રાત્રિમાં ગાઢ અંધકાર ફેલાઈ જાય છે, પણ એ અંધકારનો ઢગલો સૂર્યના પ્રકાશથી જેમ એકદમ નાશ પામી જાય છે, તેમ આપની સ્તુતિથી જીવોના અનેક ભવોનાં સર્વ પાપો ક્ષણ માત્રમાં કપાઈ જાય છે; એવો આપની સ્તુતિનો પ્રભાવ છે, માટે અમારાથી આપની સ્તુતિ થયા કરે એવી અમને સદ્બુદ્ધિ આપવાની કૃપા કરો !

ત્રણે લોકમાં સર્વથી શ્રેષ્ઠ હે પ્રભુ ! આપને મારા નમસ્કાર છે. સર્વ પ્રાણીઓનાં કષ્ટ હરનાર હે પ્રભુ ! આપને મારા નમસ્કાર છે. હે અનંત બ્રહ્માંડના નાથ ! આપને મારા નમસ્કાર છે. જેમ પ્રલયકાળનો “વડવાનળ” નામે અગ્નિ સમુદ્રનું શોષણ કરી જાય છે તેમ અમારા ભવરૂપી સમુદ્રોનું શોષણ કરનારા હે પ્રભુ ! આપને મારા નમસ્કાર છે.

હે પ્રભો ! આ સંસારરૂપી સમુદ્રમાં અમે અનેક યુગો થયા પડેલા છીએ, તેમાંથી છોડાવનાર તમે જ છો; તમારા વિના બીજું કોઈ પણ આ દુસ્તર સંસારસાગરમાંથી અમને તારી શકે તેમ નથી. માટે હે નાથ ! હવે તારી દ્યો, તારી દ્યો !

હે પ્રભો ! આપના પવિત્ર માર્ગમાં ચાલનારા મહાન્ સંતો કહે છે કે, હે પ્રભો ! આપ નાશરહિત છો, આપ નિર્વિકારી છો, આપ ચિન્તવનમાં આવી શકો નહિ એવા છો, આપના ગુણો અસંખ્ય છે, આપ પાપનો નાશ કરનારા છો, આપ યોગીઓના ઇશ્વર છો, આપ જ્ઞાનસ્વરૂપ છો, આપ પ્રેમસ્વરૂપ છો, આપ અનેક રૂપ ધરનારા છો, તથા આપ એક જ રૂપમાં રહેનાર પણ છો. હે નાથ ! આપના મહિમાની જે જે વાતો કહીએ તે બધી થોડી જ છે, અને આપના સ્વરૂપની જે જે વાતો કહીએ તે બધી ગમે તેવી સારી લાગતી હોય તોપણ આપના મહિમાના પ્રમાણમાં તે અધૂરી જ છે, અને તેમ છતાં પણ અજ્ઞયબીની વાત એ છે કે, તેમાં જ અમારું મન રમણ ક્યારું કરે છે; અને આપનો પ્રતાપ એટલો બધો છે કે આપના મહિમાની મીઠી મીઠી લાગતી અધૂરી અધૂરી વાતોથી પણ અમારું કલ્યાણ થઈ જાય છે, એવું આપનું સામર્થ્ય છે ! ધન્ય પ્રભો ! ધન્ય ! આપની પ્રભુતાને ધન્ય છે ! ધન્ય છે !

હે પ્રભો ! અમોને તારવા માટે આપનામાં જે કુશળતા છે તે કુશળતાને ધન્ય છે. અમારી ઉપર આપનો જે વાત્સલ્ય ભાવ છે તે વાત્સલ્ય ભાવને ધન્ય છે. અમોને આપ જે સદ્ધર્મ બતાવો છો તે સદ્ધર્મને ધન્ય છે. અમોને જે કળાથી જગતની વસ્તુઓનાં સ્વરૂપ સમજાવો છો તે આપની કળાને ધન્ય છે, અમોને જે ઉંડાણથી કર્મનાં પરિણામો બતાવો છો, તે ઉંડાણને ધન્ય છે. અમોને જે ખૂબીથી

સ્વર્ગનો ને મોક્ષનો માર્ગ બતાવો છો તે ખૂબીને ધન્ય છે. જે અજ્ઞ બેવી ભાષાથી આ બધું અમને સમજાવો છો તે આપની ભાષાને પણ ધન્ય છે, ધન્ય છે. અને આ બધું કરતાં છતાં, આપ જે પવિત્રતા અને જે નિર્લેપપણું રાખો છો તેને પણ ધન્ય છે, ધન્ય છે. હે પ્રભો ! આવી આવી આપની અનેક ચતુરાઈને જ્યારે દેવતાઓ ધન્ય ધન્ય કહ્યા કરે છે, ત્યારે આપને પોતાને માટે કહેવા જેવા શબ્દો તો અમોને અમારી ભાષામાં ક્યાંથી જ મળે ? ન જ મળે. માટે જ વેદો થાકી થાકીને અંતે કહે છે કે નેતિ, નેતિ, નેતિ; પણ અમોને એથી તૃપ્તિ થતી નથી, માટે અમો તો અમારા આનંદને ખાતર કહ્યા કરીશું કે ધન્ય છે, ધન્ય છે, ધન્ય છે, પ્રભુ ! તમને ધન્ય છે. એ સિવાય હવે બીજું કાંઈ વધારે બોલતાં અમને આવડતું નથી.

હે પ્રભો ! આપના નામના મહિમાનાં તે કેટલાંક વખાણ કરીએ ? કારણકે આપના નામના મહિમાનો તો પાર જ આવતો નથી. એ માટે એક મહાત્મા એમ કહેતા હતા કે, જેમ સૂર્યનાં કિરણોથી અંધકાર નાશ પામી જાય છે, તેમ મહાબળવાન રાજાની અજીત સેના પણ આપના નામના બળથી નાશ પામી જાય છે. મતલબ કે આપના નામના બળની આગળ હજારો હાથી, લાખો ઘોડા, અને કરોડો માણસોનું બળ પણ કાંઈ હિસાબમાં નથી. માટે હે નાથ ! આવું આપનું અદ્ભુત બળવાળું સફળ નામ પળે પળે લેવાય અને શ્વાસોશ્વાસે જપાય એવી અમારા અંતરમાં પ્રેરણા કરવાની કૃપા કરો.

હે નાથ ! આપના મહામંગળકારી પવિત્ર નામના પ્રતાપથી બહારની બેડીઓ તૂટી જાય એમાં તો કાંઈ નવા-ઈ જ નથી, પણ હે પ્રભો ! આપના પવિત્ર નામના પ્રભાવથી અંતરનાં અનેક બંધનો તૂટી જાય છે અને તે એવાં ૬૯ કે જેમાં નાંખી નજર પહોંચે નહિ તેવાં બંધનો પણ તૂટી જાય છે; જેમકે, આ જન્મનાં બંધનો તૂટી જાય છે, કામ-ક્રોધનાં બંધનો તૂટી જાય છે, માન અપમાનનાં બંધનો તૂટી જાય છે, સુખ દુઃખનાં બંધનો તૂટી જાય છે, જીવવાની ઇચ્છાનાં બંધનો તૂટી જાય છે, મરણભયનાં બંધનો તૂટી જાય છે, અને દુઃકામાં એ જ કે ગમ ન પડે તેવી અકળ ગતિવાળી માયાનાં બધાં બંધનો પણ હે પ્રભો ! આપના નામસ્મરણથી તૂટી જાય છે ! આવું આપના નામસ્મરણમાં બળ છે. માટે હે નાથ ! અમારા અંતરને સંતોષ થાય એટલું અમારાથી દરરોજ આપનું સ્મરણ થાય એવી અમારા ઉપર કૃપા કરો !

હે પ્રભો ! જેમ પાણી અગ્નિને જુઝાવી નાંખે છે, તેમ આપનાં નામકીર્તનરૂપી જળમાં એવું મહાન્ બળ છે કે જગતને ભસ્મ કરી દે તેવા પ્રબળ દાવાનળ અગ્નિને પણ તે શમાવી દે છે. આવા આપના શાન્તિદાયક નામનું કીર્તન હે પ્રભો ! અમારી જીભને ગમી જાય, અમારી વાણી માર્જિત અમારા કંઠમાં ઉતરી જાય અને અમારા અંતરમાં જામી જાય એવી અમારા ઉપર દયા કરો.

હે નાથ ! આપના ચરણકમળમાં અમે અમારા દેહથી નમીએ છીએ, અમારી આંખોથી નમીએ છીએ, અમારા મસ્તકથી નમીએ છીએ, અમારા મનથી નમીએ છીએ, અમારી વાણીથી નમીએ છીએ, અમારી બુદ્ધિથી નમીએ છીએ, અમારી ભાવનાઓથી નમીએ છીએ, અમારી લાગણીઓથી નમીએ છીએ, અને અમારા પ્રાણાત્માથી નમીએ છીએ, માટે અમારી ઉપર કૃપા કરો, કૃપા કરો ! અને અમને આપના ચરણકમળમાં અખંડ શાન્તિ મળે તેવું કરો, એ જ અમારી પ્રાર્થના છે.

હે પ્રભો ! રાત દિવસ મહાસાગરમાં રહેનારા મોટા મોટા મસ્ત મગરમચ્છો પણ પ્રલયના તોફાન વખતે ઉછળી પડે છે, તેઓ પણ તે વખતે તરી શકતા નથી, એવે વખતે જો કોઈ માણસ એમ ધારે કે હું મારા હાથવડે આ પ્રલયના તોફાનને તરી જાઉં તો એ જેમ બનવાજોગ નથી, તેમ જ કોઈ પણ માણસ જો એમ ધારે કે, હું પ્રભુના ગુણસમુદ્રને તરી જાઉં તો એ પણ કાંઈ બનવાજોગ નથી. આવા ગુણોના સાગર હે સમર્થ પ્રભુ ! આપ ગુણોના નિધાન છો અને તેમ છતાં ગુણોથી પર છો. માટે હે પ્રભુ ! હવે અમે આપના ગુણોના સમુદ્રમાં ડૂબેલા રહીએ અને માયાના ગુણોમાં મોહવાઈએ નહિ એવી અમારી ઉપર કૃપા કરો !

હે પ્રભો ! આ જગત્માં પ્રકાશ તો ઘણી જાતના છે, પણ તે બધા પ્રકાશ થોડી થોડી વારમાં અસ્ત પામી જાય તેવા છે; પણ આપનો જે પ્રકાશ છે તે તો સદા સર્વદા ઉદયરૂપ જ છે. એ સ્વયંપ્રકાશનો, એ અનાદિ પ્રકાશનો, એ અનંત કાળ રહેનારા પ્રકાશનો અને એ સર્વ પ્રકાશોના પ્રકાશનો કદિ પણ અસ્ત થતો નથી, એવી આપના સ્વયં-પ્રકાશની ખૂબી છે, તેથી એ અલૌકિક પ્રકાશનાં દર્શન કરવાની અમે ઇચ્છા રાખીએ છીએ. માટે હે પ્રભુ ! તે અમારો ઉત્તમમાં ઉત્તમ ઇચ્છા પૂર્ણ કરવાની કૃપા કરો !

હે પ્રભો ! જે સ્તુતિરૂપી માળાની અંદર આપના ગુણોનો દોરો છે, જે સ્તુતિની અંદર જ્ઞાનનાં ને ભક્તિનાં અલૌકિક પુષ્પો છે, જે સ્તુતિની અંદર પ્રેમની સુગંધી છાંટેલી છે, જે સ્તુતિ આપના મસ્તક ઉપર ચડેલી છે અને જે સ્તુતિની માળાથી આપ સંતોષ પામે છો, તે સ્તુતિની માળા જે ભક્તોના કંઠમાં પડે છે તે ભક્તોના ચરણમાં લક્ષ્મી આવી પડે છે. તે ભક્તો મોટા મનવાળા થાય છે. તે ભક્તો ભાગ્યશાળી થાય છે. તે ભક્તોની જીંદગીની સાર્થકતા થાય છે અને તે ભક્તો જીવતાં છતાં મુક્ત બની જાય છે. આવું આપની સ્તુતિમાં બળ છે. માટે હે નાથ ! પ્રસંગોપાત, વારંવાર, સાચા ભાવથી, ઉંડી સમજણથી, પૂરા પ્રેમથી અને હૃદય શ્રદ્ધાથી આપની સ્તુતિ થયા કરે એવી અમેને સફળુદ્ધિ આપો !

[૨૧૦ અ. મું. પઢીયાર કૃત “ઇશ્વરસ્તુતિ”]

પાઠ ૫ મે.

હે નાથ ! આપ તો સર્વજ્ઞ છો, સર્વદર્શી છો, એટલે મારા અંતઃકરણની વ્યથાને આપ જાણી શકો છો—જોઈ શકો છો. તો આપને હું વધારે શું કહું ? સર્વજ્ઞને અદ્વૈત કહી પણ શું શકે ? માત્ર મારી એટલી જ અભ્યર્થના છે કે આપ સર્વજ્ઞ છો અને અંતઃકરણની વ્યથાને સર્વ પ્રકારે જાણો છો, છતાં મારા એવા કયા અપરાધને લીધે એ વ્યથા દૂર કરવામાં આપ સર્વથા બેદરકાર બન્યા છો, તે કહો. આપની થોડીશી બેદરકારી માફે સર્વ નાશ કરનાર નિવડે છે તે આપ કેમ વિચારતા નથી ? શું હું એટલો બધો અપરાધી છું કે આપની અમીદષ્ટિનો પણ મને લહાવો ન મળી શકે ?

દયાસાગર ! કેામ અંધને અથડાતો જોઈ જગતની માયામાં અને સ્વાર્થમાં રચીપચી રહેલા મનુષ્યને પણ ઘડીભરને માટે દયા આવે છે અને તે અંધનો હાથ ઝાલી તેને તેના કહેલા ઇચ્છિત સ્થળે પહોંચાડે છે; તો આપ તો દયાના સાગર છો અને હું અજ્ઞાનના અંધાપાને લીધે સત્પથ ભૂલ્યો છું તેથી ભાનભૂલ્યો. અથડાઉં છું અને જ્યાં ત્યાં ટીચાઉં છું, તે આપ દેખવા છતાં આપને મારા પ્રત્યે જરા પણ દયા નથી આવતી એ મારા કર્મનો જ વાંકને ? નાથ ! એક વાર દયા કરી મારો હાથ ઝાલી મારા ઇચ્છિત સ્થળે પહોંચાડવાની કૃપા કરો એટલે બસ છે.

હે દયાનિધે ! અપંગ-અનાથના રક્ષણ માટે મનુષ્યો પોતાનાથી બનતું કરી તેમને આશ્રય આપે છે; તો આપ તો દયાના ભંડાર છો તો મારા જેવા એકાદને આશ્રય આપી સુખી કરશો તો એમાં આપનું કંઈ ખૂટી જવાનું નથી અને મારું સંપૂર્ણ કલ્યાણ થશે, માટે થોડી પણ દયા કરો, હે નાથ !

દીનબન્ધો ! હું સ્થૂલ દેહનાં સુખોમાં મુંઝાઈ રહી આપને-આપના સ્વરૂપને સર્વથા ભૂલ્યો છું. આપના ચરણમાં સ્વાર્પણ કરવાનું ભૂલ્યો છું. હું અને મારું એના દેનમાં-એ સન્નિપાતમાં આપની ઓળખાણ ભૂલ્યો છું. પાપ-પુણ્યની ભ્રમણામાં રહી શ્રીચરણે સર્વસ્વ ધરી દઈ-પોતાનું ખોઈને પોતાનું મેળવવાનું ભૂલ્યો છું. સ્નેહ-પ્રેમના સાચા સ્વરૂપને ભૂલ્યો છું. દેહાદિકનાં સુખદુઃખને મારાં પોતાનાં માની શાશ્વત સુખને ભૂલ્યો છું; અને તેથી જ હે નાથ ! અનંત કાળના પ્રવાહમાં અથડાઉં છું, પરંતુ ક્યાંય શાન્તિનો કિનારો દેખાતો નથી. તો હવે હે દયાળુ ! આ રંક સેવકને સેવક તરીકે માની તેનો હાથ ઝાલી ભવસમુદ્રથી મુક્ત કરો ! તમારા ચરણોમાં-એ શાશ્વત શાન્તિમાં સ્થાન આપો !

હા ! હું જાણું છું કે હું પાપી છું, આપની દરેક આજ્ઞાનો વિરાધક છું, દોષગ્રાહી છું, દોષથી પૂર્ણ વ્યાપ્ત છું, મલિન છું, ગુણહીન છું, નિર્ભગ છું, સત્ત્વહીન છું અને તેથી આપની દયા-કૃપા મેળવવાને અનધિકારી છું; છતાં આપની પુણ્યમય અને કૃપામય વિભૂતિ જોઈ હું આશા રાખી શકું

છું કે આપની કૃપાનું એકાદ કિરણ મારા તરફ આપ જરૂર ફેંકશો. અને એ કિરણની તેજેમય સખળ શક્તિના યોગે મારામાં રહેલું સર્વ પ્રકારનું અનધિકારીપણું નષ્ટ થઈ હું આપની સેવાનો-આપના ચરણારવિંદમાં અહોનિશ રહેવાનો અધિકારી બનીશ.

હે પ્રભો ! છેવટ હું આપની પાસેથી આ લોક અને પરલોકનાં-મનુષ્ય કે દેવાદિત્તનાં તેમજ ઇન્દ્રાદિત્તનાં સુખ-વૈભવોની માંગણી કે ઇચ્છા કરતો નથી. અરે ! છેવટ મોક્ષ-પરમ પદના સુખનીએ વાંચ્છના કરતો નથી. જન્મમરણનાં દુઃખ દૂર કરવાની પણ આપને પ્રાર્થના કરતો નથી. માત્ર મારા પર કૃપા કરી મને આપનાં ચરણોમાં રહેવાનો અધિકાર આપો અને મારા કોઈ અક્ષમ્ય અપરાધોની શિક્ષા તરીકે આપ એટલી કૃપા-ઉદારતા ન કરી શકતા હો, તો છેવટ આપનાં જ્યાં જ્યાં ચરણો પડે અને એ ચરણોથી જે ભૂમિ-જે રજ પુનિત-પવિત્ર બને તે જમીન પર-તે પવિત્ર રજમાં આળોટવાનો અધિકાર તો મને જરૂર આપશો ! મારા જેવા માટે આપની એટલી કૃપાએ ઘણી છે-વધુ નથી ભેંધતું.

હે નાથ ! વિરહની વેદના ભેંધ કાંઈક દયા કરો ! કાંઈક પણ શાન્તિ આપો !

[જૈન મુનિ હોડાલાલજી]

પાઠ ૬ ઠો.

હે ભગવન્ ! હું બહુ ભૂલી ગયો,
 મેં તમારાં અમૂલ્ય વચનોને
 લક્ષમાં લીધાં નહીં.
 તમારાં કહેલાં અનુપમ તત્ત્વનો
 મેં વિચાર કર્યો નહીં.
 તમારા પ્રણીત ક્રૃત્તેણા
 ઉત્તમ શીળને સેવ્યું નહીં.
 તમારા કહેલાં દયા, શાંતિ,
 ક્ષમા અને પવિત્રતા
 મેં ઓળખ્યાં નહીં.
 હે ભગવન્ ! હું ભૂલ્યો,
 આથડયો, રઝળ્યો,
 અને અનંત સંસારની
 વિટખાણામાં પડ્યો છું.
 હું પાપી છું, હું બહુ મદોષમત્ત
 અને કર્મરજ્જી કરીને મલીન છું.
 હે પરમાત્મા ! તમારાં કહેલાં તત્ત્વો વિના
 મારો મોક્ષ નથી.
 હું નિરંતર મપંચમાં પડ્યો છું,
 અજ્ઞાનથી અંધ થયો છું,
 મારામાં વિવેકશક્તિ નથી,

અને હું મૂઢ છું, નિરાશ્રિત છું, અનાથ છું.
 નિરાગી પરમાત્મા ! હવે હું તમારું,
 તમારા ધર્મનું અને તમારા મુનિનું શરણુ ગ્રહું છું.
 મારા અપરાધ ક્ષય થઈ
 હું તં સર્વ પાપથી મુક્ત થઉં,
 એ મારી અભિલાષા છે.
 આગળ કરેલાં પાપનો હું હવે
 પશ્ચાત્તાપ કરું છું.
 જેમ જેમ હું સૂક્ષ્મ વિચારથી ઉંડો ઉતરું છું.
 તેમ તેમ તમારા તત્ત્વના ચમત્કારો
 મારા સ્વરૂપનો પ્રકાશ કરે છે.
 તમે નિરાગી, નિર્વિકારી, સત્ચિદાનંદસ્વરૂપ,
 સહજાનંદી, અનંતજ્ઞાની,
 અનંતદર્શી અને ત્રૈલોક્ય પ્રકાશક છો.
 હું માત્ર મારા હિતને અર્થે
 તમારી સાક્ષીએ ક્ષમા ગ્રાહું છું.
 એક પણ પણ તમારા કહેલાં
 તત્ત્વની શંકા ન થાય :
 તમારા કહેલા રસ્તામાં અહોરાત્ર હું રહું :
 એ જ મારી આંકાક્ષા અને વૃત્તિ થાયો.
 હે સર્વજ્ઞ ભગવન્ ! તમને હું વિશેષ શું કહું ?
 તમારાથી કાંઈ અભાવ્યું નથી.
 માત્ર પશ્ચાત્તાપથી
 હું કર્મજન્ય પાપની ક્ષમા ઇચ્છું છું.
 ॐ શાંતિ: શાંતિ: શાંતિ:

[શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર]

પ્રભુમય જીવન

[તોલક છંદ]

મુજ જીવન આ પ્રભુ તુંથી ભરું,
બળ દે અભિલાષ હું એહ પૂરું;
મુજ દેહ વિષે વળી આત્મ વિષે,
જડ ચેતનમાં પ્રભુ વાસ વસે. ૧

મુજ રક્ત વિષે મુજ નાડી વિષે,
મુજ દૃષ્ટિ વિષે મુજ વાણી વિષે;
મુજ તર્ક વિષે મુજ કર્મ વિષે,
પ્રભુ ! વાસ વસો મુજ મર્મ વિષે. ૨

શિરમાં, ઉરમાં, મુખમાં, કરમાં,
પ્રભુ ! વ્યાપી રહો મુજ અંતરમાં !
મુજ જીવન કેરું રહસ્ય ઉંડું,
બન પ્રેરક ચાલક શાસક તું. ૩

ધરીને ઉરમાં રસની પ્રતિમા,
જહીં ઉન્નતિનો સ્થિર છે મહિમા,
સ્મરી આકૃતિ એ નિજ પીછી ધરે,
અનુસાર જ ચિત્ર પછી ચિતરે. ૪

જ્યમ ચિત્રક એ મનમૂર્તિ વડે,
બહુ સુંદર ઉત્તમ સૃષ્ટિ રચે;
ત્યમ જીવનના પટની ઉપરે,
મુજ લેખન તે તુજ સાક્ષી પૂરે. ૫

પ્રભુ ! મુદ્રિત અંકિત તું હૃદમાં,
કૃતિ આબધીં ત્વન્મય હો જગમાં;
મુજ વર્તનથી છબીં જે બનીં રે,
તુજ ઉજ્જવળ રૂપનીં આંખીં હોંએ. ૬

(સર રમણલાલ મહાપતરામ નીલકંઠ)

પ્રાર્થના

[શિખરિણી]

પ્રભો ! અંતર્યામી ! જીવન જીવના ! દીનશરણ !
પિતા ! માતા ! બંધુ ! અનુપમ સખા ! હિતકરણ !
પ્રભા, કીર્તિ, કાન્તિ, ધન, વિભવ સર્વસ્વ જનના !
નમું છું, વંદું છું વિમળ મુખસ્વામી જગતના !

*

*

*

અમારા ધર્મેની અહરનિશ ગોપાળ તું જ છે,
અપાપી પાપીનું શિવસદન કલ્યાણ તું જ છે.

*

*

*

પિતા છે એકાકી જઠ સકળ મે ચિંતન તણે,
ગુરુ છે, મોટો છે, જનકુળ તણે પૂજ્ય તું ઘણે;
ત્રણે લોકે દેવા ! નથીં તુજ સમો, અન્ય ન થશે,
વિભુરાયા ! તુંથી અધિક પછીં તો કોણ જ હશે ?

વસે બ્રહ્માંડોમાં, અમ ઉર વિષે વાસ વસતો,
તું આઘેમાં આલે પ્રણ સમીપમાં નિત્ય હસતો;

નમું આત્મા ઢાળી, નમન લળતી દેહ નમજો,
નમું કોટી ભારે, વળી પ્રભુ ! નમસ્કાર જ હજો !

અસત્યોમાંહીથી પ્રભુ ! પરમ સત્યે તું લઈ જા,
ઉંડા અંધારેથી પ્રભુ ! પરમ તેજે તું લઈ જા;
મહામૃત્યુમાંથી અમૃત સર્મીએ નાથ ! લઈ જા,
તું હોણી હું છું તો તુજ દરશનાં દાન દઈ જા.

થતું જે કાયાથી ઘડીક ઘડી વાણીથી ઉચરું,
કૃતિ ઇન્દ્રિયોની મુજ મન વિષે ભાવ જ સ્મરું;
સ્વભાવે ભુદ્ધિથી શુભ અશુભ જે કાંઈક કરું,
ક્ષમાદૃષ્ટિ જોજે તુજ અરણ્યમાં નાથજી ! ધરું.

(ન્હાનાલાલ દલપતરામ કવિ)

ધર્મ-પ્રભુ પ્રત્યે ઉક્તિ

[કૃતવિજ્ઞાનિત]

પ્રિય ! હવે શ્રદ્ધા લે કર માહરો !

નહિ ચૂકું કૃપકાર હું . તાહરો;

સરિતમાં જઈં છું જ તણાઈ હું !

વિતતિ શિવ ધરે મમ જાઈ તું !

અરર ! ના કદિ પાર હું પામું છું,

મમ કુકૃત્યથી હાથ ! મુંઝાઈ છું;

સુહૃદ હે ઇહથી હૈન તારો મે,

નથી થયો કદિ હું ઉપકારી રે !

હુહવિયા ઉલટા જ અનેકને;
 નથી કદિ દીધ મેં સુખ એકને;
 કળ હવે અનુભોગું હું તેહનાં,
 પ્રિય થજો શું સ્થિતિ ભવ અન્યમાં ?

નોંચ ગણાઇશ હું ભવ ભાવિમાં,
 પુનર પામીશ ના સ્થિતિ આવી હા !
 પણ હવે શું વિલાપ થકી વળે ?
 કરવી પાળ જ જોઇ વિના જળે.

(ચુનીલાલ વર્ધમાન શાહ)

અરજી

[લાવણી]

શ્રી અન્નિતનાથ મહારાજ, ગરીબનિવાજ, જરૂર જિનવરજી,
 સેવક શિર નામે તને, ઉચારે અરજી : ધ્રુવ.

કર માણી મારા વાંક, રઝગીયો રાંક, અનંતા ભવમેં (૨)
 આવ્યો છું તારે શરણુ, બળી દુઃખદવમેં :
 કોધાદિકં ધુક્તા ચાર, ખરેખર ખાર, લગ્યા મુજ કેડે (૨)
 વળી પાપી મારો નાથ છેક છંછેડે :
 આ મુજરો મુજ ભગવાન, કરું ગુણગાન, ધ્યાનમાં ધરજી (૨) સેવક
 મેં પૂરણ કર્યા છે પાપ, સૂણજો આપ, કહું કર જોડી (૨)
 મુજ ભૂંડામાં ભગવાન ભૂલ નહિ થોડી :
 જીવહિંસા અપરંપાર, કરી કિરતાર, હવે શું કરવું ? (૨)

જૂહું બહુ બોલી નાથ, સાચને શું હરવું :
 તુજ ખોળામાં મુજ શીષ, જાણુ જગદીશ, ગમે તે કરજી (૨) સેં
 મેં કર્યાં બહુ કુકર્મ, ધરી નહિ ધર્મ, પૂર્ણ હું પાપી (૨)
 અવળો થઈ તારી આણ, મેં જ ઊથાપી :
 મેં મૂરખ નિંદા ઘણી, મુનિવર તણી, કરી હરખાયો (૨)
 પરદારા દેખી લખાડ, હું લલચાયો :
 કિંકર કહે કેશવલાલ, આણીને બહાણ, દુઃખ તું હરજી (૨) સેં

સંભવ જિન સ્તવનમ્

સંભવ જિનવર વિનતિ, અવધારો ગુણજ્ઞાતા રે;
 ખામી નહિ મુજ ખીજમતે, કદિય હોશો ક્ષણદાતા રે. સંભવ૦
 કર જોડી જિભો રહું, રાતદિવસ તુમ ધ્યાનો રે;
 જો મનમાં આણો નહિ, તો શું કીજીએ છાનો રે. સંભવ૦
 ખોટ ખજાને કેા નહિ, દીજીએ વંછિત દાનો રે;
 કર્ણ નજર પ્રભુજી તણી, વાધે સેવક વાનો રે. સંભવ૦
 કાલલજ્ઞિ મુજ મતિ ગણો, ભાવલજ્ઞિ તુમ હાથે રે;
 લડથડતું પણ ગજબચું, ગાજે ગયવર સાથે રે. સંભવ૦
 દેશો તો તુમહી ભણું, ખીજ તો નવિ યાયું રે;
 વાચક યશ કહે સાઈશું, ક્ષણશે એ મુજ સાચું રે. સંભવ૦

(વાચક યશવિજય મહારાજ)

અનન્ત વાતસલ્ય

આપ જ આવા તો બોયા ! પિતા ! પ્રભુ !

આપ જ આવા તો બોયા !

મેં તો માનેલું કે ખોયા ! પિતા ! પ્રભુ !

આપ જ આવા તો બોયા !

દુર્બલ, દીન, નિરાશ બળેલો,

દૂરથી દેખી શું ઘોયા ! પિતા ! પ્રભુ !

આપ જ આવા તો બોયા !

પંકનિમગ્ન હતા ચરણો તે,

પોતે દયાથી શું ઘોયા ! પિતા ! પ્રભુ !

આપ જ આવા તો બોયા !

સ્વચ્છ કરી જખમો સહુ જૂના !

લેપ લગાડીને લોહ્યા ! પિતા ! પ્રભુ !

આપ જ આવા તો બોયા !

મેં તો માનેલું કે ખોયા ! પિતા ! પ્રભુ !

આપ જ આવા તો બોયા !

(સ્વં મણિશંકર રત્નજી બદ: કાન્ત)

સ્નેહધામ સુનાં

સ્નેહધામ સુનાં સુનાં રે,
 સુનાં મંદિર સુનાં માળિયાં મારાં,
 સુમા આ ચંદનીના થોડ રે.....સ્નેહધામ૦
 પાનાં પ્રાશ્નનાં ફેરવું રે,
 કાંઈ આવે વિયોગની વાત રે.....સ્નેહધામ૦
 લાખ ચોરાશીમાં હું ભમ્યો પ્રભુ !
 તોય આવ્યો નહિ પાર રે.....સ્નેહધામ૦
 કાળ અનાદિથી ભૂલ્યો ભમું પ્રભુ !
 વાટ સાચી નવ સૂઝી રે.....સ્નેહધામ૦
 ઘોર અંધારાં મારા હૃદયનાં પ્રભો !
 નાઠા ન તુમ દર્શનથી એ.....સ્નેહધામ૦
 ક્યારે ઉઘડશે એ લોચનો મારાં;
 દિવ્ય જ્યોતિના અંખાર રે.....સ્નેહધામ૦

(ન્હાનાલાલ દલપતરામ કવિ)

હરિનાં દર્શન

મારાં નયણાંની આળસ રે, ન નિરખ્યા હરિને જરી,
 એક મટકું ન માંડયું રે, ન ઠરિયાં ઝાંખી કરી.
 શોક મોહના અગ્નિ રે, તપે તેમાં તપ થયાં,
 નથી દેવનાં દર્શન રે, કીધાં તેમાં રક્ત રહ્યાં !

પ્રભુ સઘળે વિરાજે રે, સૃજનમાં સભર ભર્યા,
 નથી આણુ પણ ખાલી રે, ચરાચરમાં ઊભર્યા.
 નાથ ગગનના જેવા રે, સદા મને છાઈ રહે,
 નાથ વાયુની પેઠે રે, સદા મુજ ઉરમાં વહે.
 જરા ઉઘડે આંખલડી રે, તે સન્મુખ તેહ તદા,
 પ્રહ્મ પ્રહ્માંડ અગાં રે, ઘડીયે ન થાય કદા.
 પણ પૃથિવીનાં પડલો રે, શી ગમ તેને ચેતનની ?
 જીવે સો વર્ષ ધ્રુવડ રે, ન ગમ તોયે કંઈ દિનની.
 સ્વામી સાગર સરીખા રે, નજરમાં ન માય કદી,
 જીભ થાકીને વિરમે રે, વિરાટ વિરાટ વદી.
 પેલાં દિવ્ય લોચનિયાં રે, પ્રભુ ! ક્યારે ઊઘડશે ?
 આવાં ઘોર અન્ધારાં રે, પ્રભુ ક્યારે ઊતરશે ?
 નાથ ! એટલી અરજી રે, ઉપાડો ઝટ પડદા;
 નેના ! નિરખો ઉંડેરું રે, હરિવર દરશે સદા.
 આંખ ! આગ્રહ છાંડો રે, ઠરો એક આંખી કરી,
 એક મટકું તો માંડો રે, હૃદય ભરી નિરખો હરિ.

(ન્હાનાલાલ દલપતરામ કવિ)

અંતરમાં બળ આપ !

અંતરમાં બળ આપ પ્રભુજી ! અંતરમાં બળ આપ !
 ટુંકું જીવન પળભરનું અમ, નદીજળ સમ વહી જાય,
 કૈંક કાર્ય સેવાનાં કરવા, પ્રિયતમ ! છે ઇચ્છાય :
 પ્રભુજી ! તે કરવા બળ આપ ! અંતરમાં.

બીજાનાં હિતસાધનમાં, મુજ કાર્ય સમર્પણ થાય,
 સ્વાર્થપરાયણતાની આંધી, નવ કરે લેશ અંતરાય :
 પિતાજી ! માગું છું તે આપ ! અંતરમાં.

ચેતનહીન પડ્યો ભારત આ, વ્યથિત હાય ! પીડાય,
 યથાશક્તિ સેવાનાં કાર્યે, મુજ જીવનવ્યય થાય :
 પિતાજી ! એ માગું છું આપ ! અંતરમાં.

કાર્ય કરું, થાકું પાકું પણ, શક્તિ નવીન તું આપ,
 પડું, ઉઠું હું, ચડું વધુ, શિર હસ્ત વરદ તુજ સ્થાપ :
 પિતાજી ! માગું છું તે આપ. અંતરમાં.

(ગિરીશ)

પ્રભાતનો પડધો.

[ગજલ]

પથારી પાપની ત્યાગી, પ્રભુજી ! આજ જાગું છું;
 ભ્રમણા મોહની ભાંગી, ચરણમાં સ્થાન માગું છું.
 પ્રવૃત્તિ માતનો પ્રેરો, જગતના ઘેનમાં ઘેરો;
 સુતો હું તો ઘણા દિવસો, હવે એ ઉંઘ ત્યાગું છું.

વિષયનાં ગીતડાં ગાતો, બન્યો હું મસ્ત મદમાતો;
 પડી છે દૈવની લાતો, હવે તો હારી ભાગું છું.
 વિસારી કર્મની ધારા, વહાવી કર્મની ધારા;
 ક્ષમા એ પાપની ખ્યારા, પડીને પાપ લાગું છું.
 હણ્યો ખૂરા વિચારોએ,, ગ્રહાયો પડ્ વિકારોએ;
 જગતના વજ્રતારોએ, જડાયો આજ ભાગું છું.
 બન્યો પાપી નઠારો હું, થયો તમને અકારો હું;
 ભરીને આંખમાં આંસુ, પિતાજી! પાપ લાગું છું.
 ભરી કંઈ ગૂઢ મંત્રોને રચી કર્તવ્ય તંત્રોને;
 હૃદયનાં પ્રેમચંત્રોને, સ્વીકારો એ જ ભાગું છું.
 ભલો ખૂરો ગમે તેવો, શિશુને આશરો દેવો;
 બની પૂરો તમારો હું, હવે ધર્માનુરાગું છું.

(વસંત)

મંદિર આવો !

એક વાર મંદિર આવો, મોહનજી !

એક વાર મંદિર આવો.

દેવા દર્શનનો દહાવો, મોહનજી !

એક વાર મંદિર આવો.

રડી રડીને કરી આંખડી મેં રાતી;

એકલડાં મુંઝવણ થાતી: મોહનજી !

ખાવું પીવું કે નવ ખેલવું ચ ગમતું;
 તમ ચરણે ચિત્તડું રમતું : મોહનજી !
 અંતરની વાત મારે આપને કહેવી;
 દુઃખની દવાઓ લેવી : મોહનજી !
 ચરણોની ધૂળ હરિ ! મસ્તકે ચડાવું;
 નમી નમી પાવન થાઉં : મોહનજી !
 એક વાર મંદિર આવો, મોહનજી !
 એક વાર મંદિર આવો.
 દેવા દર્શનનો લહાવો, મોહનજી !
 એક વાર મંદિર આવો.

(પ્રજલાલ અબજી શાહ)

મરજીની વાત છે

[ગજલ]

કોઈ જાકર રસુલે પાકસે, મેરી ખબર કર દે,
 દરે કુરકતમેં નહિ ઉઠતા, જો પત્થરકા જાગર કર દે.
 મેં જાડુ અપની પલકોસે, ખુદારા ખાખ ગલીયાંકી;
 ઇલાહી અબ મદીનેમેં, અગર ચાહે ગુઝર કર દે.
 મદીના શહેનશાહે ખસ, અગર મુઝકો તલખ કર દે;
 હુમારી આહસે ખાલીક, અગર પેદા અસર કર દે.
 મેં રાઝી હું ખુદા જન્નતમેં લેજે ચા કે દોઝખમેં;
 ઉસીકી મહેરબાની હો, જીધર ચાહે ઉધર ધર દે.

માફી આપ !

કરીમા ! જે બક્ષાય બર હાલે મા,
કે હસ્તિમ અસીરે કમંદે હવા;
ન દારીમ ગયૂર અઝ તો ફરિયાદ-રસ,
તુઘ આસીઆંરા ખતા બક્ષો બસ;
નિગેહ્દાર મારા જે રાહે ખતા;
ખતા દરગુઝારો સવાબમ તુમા.

(શેખ સા'દી)

[અનુવાદ : ભૂજંગી]

કરીમા ! બધા હાલ બક્ષો અમારા,
અમે તો ફરિયાદ સૌ કમંદે હવાના;
સુણે દાદ એવો, નથી કોઈ બીજો,
કરો માફ સૌના ખતાઓ, ગુન્હાઓ;
નિધા રાખી સૌને ખતાથી બચાવો,
ખતા બક્ષો સૌની, ખરી રાહ દાખો.

(કરીમ મહમદ માસ્તર)

પાર કરજે !

[શિખરિણી]

સદા ઇચ્છું બહાલા ! તુજ ચરણમાં વાસ કરવા,
મને સ્વપ્નામાં એ કદિય નવ હો જગત પરવા;
જુઠી જલ્લજોથી જરૂર મુજને દૂર કરજે,
બહેલાવી મારા દિલમહીં સદા શાન્તિ ભરજે !

નમેરો તું થાતાં જીવન મુજ તો ધૂળ મળશે,
રહું છું વિશ્વાસે દૌનશરણુ એવું ન કરશે;
તરી જાવા અબ્ધિ પ્રવહણુ ખની સ્હાય કરજે,
નમી યાચું પ્યારા ! તન મન તણા તાપ હરજે.

ખડેકે છે વહાલા ! તુજ પરિમળ સહુ દુઃખ હરવા,
નથી મારે માટે તુજ વિણ ખીન્નું ઠામ ઠરવા;
ત્રિવિધિના તાપો જરૂર મુજને પામર કરે,
ઉગારો એ દેવા ! મુજ પર દયા જો કંઈ ઉરે !

અપાપી પાપીનો નથી તુજ કને ભેદ જરીએ,
અમે મેલા ઘેલા તુજ ચરણમાં વાસ કરીએ;
પ્રભો ! અંતર્યામી ! દૌન અરજ આ ધ્યાન ધરજે,
મથામ્મોધિપોતં લલ્લુકર ગ્રહી પાર કરજે.

(મુનિ છોટાલાલજી)

અભ્યર્થના

દીનના બેલી થાંજે, એ તાતજી ! દીનના બેલી થાંજે;
રંકની વહારે ધાંજે, એ તાતજી ! રંકની વહારે ધાંજે. ધ્રુવ.

હણાઈ શક્તિઓ મારી, કુવિચારે સદા પ્રભુ !
મુંઝાયો છું દુભાયો છું, માર્ગ કો જડતો નથી :
રંકની વહારે ધાંજે, એ તાતજી ! રંકની વહારે ધાંજે;
દીનના બેલી થાંજે, એ તાતજી ! દીનના

ભવાબ્ધિમાં પડ્યો હું તો, મોહનાં વમળો નડે,
 દિશાઓ મૂળ ભૂલાઈ, સૂઝ ના કંઈએ પડે :
 દીનના બેલી થાજે, ઓ તાતજી ! દીનના બેલી થાજે;
 રંકની બહારે ધાજે, ઓ તાતજી ! રંકની૦

અનુસા તાહરી તાત, એકે છે પાળી મેં નહિ;
 ભુલાયો છું મહા પાપી, તારી યાદ થકી પ્રભુ !
 રંકની બહારે ધાજે, ઓ તાતજી ! રંકની બહારે ધાજે;
 દીનના બેલી થાજે, ઓ તાતજી ! દીનના૦

મહાત્મા વેશ ધારીને, કર્યાં છે કામ દુષ્ટનાં;
 ઠગાયો છું ઠગી બીજા, ઉછેદ્યાં મૂળ સુખનાં :
 દીનના બેલી થાજે, ઓ તાતજી ! દીનના બેલી થાજે;
 રંકની બહારે ધાજે, ઓ તાતજી ! રંકની૦

અન્ધારે આથડું હું તો, દિવ્ય જ્યોતિ દીંયો પ્રભુ !
 સત્ય ને ન્યાયને પંથે, વાળજો વૃત્તિઓ વિભુ !
 રંકની બહારે ધાજે, ઓ તાતજી ! રંકની બહારે ધાજે;
 દીનના બેલી થાજે, ઓ તાતજી ! દીનના૦

શરણાગતો બચાવે છે, મોટાની એહ રીત છે,
 ચરણે પડ્યો લઘુ તારે, તેને ના કદિ ભૂલશે :
 દીનના બેલી થાજે, ઓ તાતજી ! દીનના બેલી થાજે;
 રંકની બહારે ધાજે, ઓ તાતજી ! રંકની૦

(મુનિ ઇલાલાલજી)

મારી લાજ (મારી નાડ તમારે હાથે હરિ સંભાળજે રાહ : રે)

મારી લાજ તમારે હાથે, ગુરુજી ! સંભાળજે રે !
 બહાલા ! દીન ગણીને દૂર કદિ નવ ટાળજે રે...મારીં
 સત્યાસત્ય નથી સમજાતું, માયામાં મનડું મુંઝાતું !
 અંતર બહુ અકળાતું ગુરુજી ! ભાળજે રે....મારીં
 કૃપા કરી મુજ ના તરછોડો, દર્શવો ભવ અર્થુવ છેડો;
 દુઃખમાં દૂખ્યો દાસ જરા નિહાળજે રે....મારીં
 તન મન ધન તમ ચરણે ધરિયાં, સંસારી દુઃખો પરિહરિયાં;
 દુઃખભરી દીનતા દયા કરી, ગુરુ ! ટાળજે રે....મારીં
 બાહ્ય અંતરના ભયને ત્યજીવી, નિર્ભય પદ નિજનું સમજીવી;
 અલખ જગાવી અંતર અમ અજવાળજે રે....મારીં
 સમજણુ વિણુ છે સર્વે કાચું, જ્ઞાનરત્નને ગુરુજી ચાચું;
 પ્રણયઝરણુને લલુ જીવનમાં વાળજે રે !.....મારીં
 (મુનિ છોટાલાલજી)

એ અવસર

[રાગ-ઓધવજી સદેશો કહેજે શ્યામને]

અવસર એ જીવનમાં ક્યારે આવશે ?
 થઈશું ક્યારે સર્વ ઉપાધિ રહિત જો ?
 આધિ વ્યાધિ જીવન કેરા રોગથી,
 મુક્ત થઈને વિહરું શાસ્ત્ર વિહિત જો. અવ૦
 માયાથી દૂર થાવા અંતર ઇચ્છતું,
 પણ મન માયા મહીં અતિ મુંઝાય જો;

ત્યાગ રાગના ઝઘડામાં અથડાઈ મરું,
નિર્લેપ થઉં તો સહેજે શાન્તિ પમાય બે. અવ૦

બાહિર ને અંતરની જે જે ગ્રંથિયો,
દૂર કરીને થઉં ક્યારે નિર્ગ્થ બે ?
અધોગતિના અવળા મારગ મૂકીને,
વિહરું ક્યારે શ્રી વીતરાગને પંથ બે ? અવ૦

મારા ને તારાનાં બંધન છેદીને,
સમભાવે શાન્તિથી રહું નિર્બંધ બે;
સ્વપ્નામાં પણ ક્રોધાદિક ના ઊપજે,
બાહ્યાભ્યાંતર છૂટે સહુ સંબંધ બે. અવ૦

આરોગ્ય તણો આનંદ જે હું ભોગવુ,
દુઃસહ વ્યાધિમાં પણ હોય ન કલેશ બે;
માળારોપણ કે મુષ્ટીપ્રહારમાં,
હર્ષ શોક ના ઉપજે મનમાં લેશ બે. અવ૦

ઈન્દ્રાદિકનાં સુખમાંહિ મનડું રમે,
તેવું જ મન રહે નરક સમાદુઃખમાંય બે;
શ્વાસોશ્વાસે રટના શ્રી જિનવીરની,
મરણ સમે પણ મહાવીર મુખમાં હોય બે. અવ૦

આત્મધર્મેને સમજું શુદ્ધ સ્વરૂપમાં,
રત્ન સરીખા જીવનનો એ સાર બે;
ભૂલાયે બે પરવસ્તુના મોહને,
લઘુ પામે આ ભવઅર્ણવનો પાર બે. અવ૦

(મુનિ છોટાલાલજી)

મને ના ભૂલશો

[ગઝલ]

ઘણાએ કાળથી મુજને,
હવે રાખી દયા દષ્ટિ,

વિરહ તો આપનો સાલે;
કદી ના ભૂલશો મુજને.

પિયુ પિયુ નામને જપતી,
નિરંતર કાળ નિર્ગમતી,

રટણમાં એ જ હું રટતી;
કદી ના ભૂલશો મુજને.

સ્વપ્નમાં એ જ નિરખું છું,
પ્રભુ મુજ પ્રાણથી ખ્યારા,

નિહાળી મૂર્તિ હરખું છું;
કદી ના ભૂલશો મુજને.

રહી અજાનને અંકે,
વિસાર્યા આપને મેં તો,

પડીને પાપને પંકે;
છતાં ના ભૂલશો મુજને.

હૃદય મેં આપને સોંપ્યું,
સુહૃદ સ્નેહી તમે મારા,

અને બાકી ન કેં રાખ્યું;
કદી ના ભૂલશો મુજને.

સહું છું હું હું ખો વિરહ,
જીગરની જવાળને જોઈ,

નમેરા નાથ શું થાઓ ?
કદી ના ભૂલશો મુજને.

સમાર્પ્યું મેં સહુ તમને,
રહેતાં આપને ચરણે,

મનઃ વાણી અને તનને;
કદી ના ભૂલશો મુજને.

વધું હું શું કહું પ્રીતમ !
રહી કશું એટલું યાચે,

હૃદયનું તે હૃદય બાણે;
કદી ના ભૂલશો મુજને.

(સુનિ છોડાલાલજી)

આપની યાદી

[ભેરવી ગઝલ]

જ્યાં જ્યાં નજર મારી ઠરે યાદી ભરી ત્યાં આપની;
આંસુ મહીંએ આંખથી યાદી ઝરે છે આપની !

માશુકોના ગાલની લાલી મહીં લાલી અને
જ્યાં જ્યાં ચમન જ્યાં જ્યાં ગુલો ત્યાં ત્યાં નિશાની આપની !

જોઉં અહીં ત્યાં આવતી દરિયાવની મીઠી લહર;
તેની ઉપર ચાલી રહી નાબુક સવારી આપની !

તારા ઉપર તારા તણાં જૂમી રહ્યાં જે જૂમખાં;
તે યાદ આપે આંખને ગેબી કચેરી આપની !

આ ખૂનને ચરખે અને રાતે હુમારી ગોદમાં;
આ દમ બદમ બોલી રહી ઝીણી સિતારી આપની !

આકાશથી વર્ષાવતા છો ખંજરો દુશ્મન બધા;
યાદી બનીને ઢાલ ખેંચાઈ રહી છે આપની !

દેખી પુરાઈ ના ડરું હું, શી ફિકર છે પાપની ?
ધોવા પુરાઈને ભધે ગંગા વહે છે આપની !

થાકું સિતમથી હોય જ્યાં ના કોઈ ક્યાં એ આશના;
તાજ બની ત્યાં ત્યાં ચડે પેલી શરાબી આપની !

જ્યાં જ્યાં મિલાવે હાથ ચારો ત્યાં મિલાવી હાથને;
અહેશાનમાં દિલ જૂકતું રહેમત બડી ત્યાં આપની !

ખ્યાં તજીને ખ્યાર કોઈ આદરે છેલ્લી સફર;
ધોવાઈ યાદી ત્યાં રડાવે છે જૂદાઈ આપની !

રોઈ ન કાં એ રાહમાં બાકી રહીને એકલો ?
આશકોના રાહની જે રાહદારી આપની !

જૂનું નવું બાણું અને રોઈ હસું તે તે બધું;
જૂની નવી ના કાંઈ તાજી એક યાદી આપની !

ભૂલી જવાતી છે બધી લાખો કિતાબો સામટી;
જોયું ન જોયું છે બને જો એક યાદી આપની !

કિસ્મત કરાવે ભૂલ તે ભૂલો કરી નાખું બધી,
છે આખરે તો એકલી ને એ જ યાદી આપની !

(કલાપી)

પ્રાર્થના ॥

દુઃખે સુખે વૈરિણિ બન્ધુવર્ગ ।
 યોગે વિયોગે ભવને વને વા ॥
 નિરાકૃતાશેષમમત્વબુદ્ધેઃ ।
 સમં મનો મેઽસ્તુ સદાપિ નાથ ॥ ૧ ॥

યઃ સ્મર્યતે સર્વમુનીન્દ્રવૃન્દૈઃ ।
 યઃ સ્તૂયતે સર્વનરામરેન્દ્રૈઃ ॥
 યો ગીયતે વેદપુરાણશાસ્ત્રૈઃ ।
 સ દેવદેવો હૃદયે મમાસ્તામ્ ॥ ૨ ॥

યો દર્શનજ્ઞાનસુખસ્વભાવઃ ।
 સમસ્તસંસારવિકારબાહ્યઃ ॥
 સમાધિગમ્યઃ પરમાત્મસંજ્ઞઃ ।
 સ દેવદેવો હૃદયે મમાસ્તામ્ ॥ ૩ ॥

વિમુક્તિમાર્ગપ્રતિપાદકો યો ।
 યો જન્મમૃત્યુવ્યસનાદ્ વ્યતીતઃ ॥
 ત્રિલોકલોકી વિકલોઽકલઙ્કઃ ।
 સ દેવદેવો હૃદયે મમાસ્તામ્ ॥ ૪ ॥

यो व्यापको विश्वजनीनवृत्तेः ।
 सिद्धो विबुद्धो धुतकर्मबन्धः ॥
 ध्यातो धुनीते सकलं विकारं ।
 स देवदेवो हृदये ममास्ताम् ॥ ५ ॥

न स्पृश्यते कर्मकलङ्कदोषैः ।
 यो ध्वान्तसंघैरिव तिग्मरश्मिः ॥
 निरञ्जनं नित्यमनेकमेकं ।
 तं देवमाप्तं शरणं प्रपद्ये ॥ ६ ॥

न संस्तरो भद्रसमाधिसाधनं ।
 न लोकपूजा न च संघमेलनम् ॥
 यतस्ततोऽध्यात्मरतो भवानिशं ।
 विमुच्य सर्वामपि बाणवासनाम् ॥ ७ ॥

एकः सदा शाश्वतिको ममात्मा ।
 विनिर्मलः साधिगमस्वभावः ॥
 बहिर्भवाः सन्त्यपरे समस्ताः ।
 न शाश्वताः कर्मभवाः स्वकीयाः ॥ ८ ॥

[श्री अमितगति स्वरिविरचित प्रार्थना पञ्चीसी]

आत्मा मनीषिभिरयं त्वदभेदबुद्ध्या ।
 ध्यातो जिनेन्द्र भवतीह भवत्प्रभावः ॥
 पानीयमप्यमृतमित्यनुर्चित्यमानं ।
 किं नाम नो विषविकारमपाकरोति ॥ ९ ॥
 त्वं नाथ दुःखिजनवत्सल हे शरण्य ।
 कारुण्यपुण्यवसतेवशिनां वरेण्य ॥
 भक्त्या नते मयि महेश दयां विधाय ।
 दुःखांकुरोद्दलनतत्परतां विधेहि ॥ १० ॥
 निःसंख्यसारशरणं शरणं शरण्य ।
 मासाद्य सादितरिपुप्रथितावदातं ॥
 त्वत्पादपंकजमपि प्रणिधानबंध्यो ।
 बध्योस्मि चेद्भुवनपावन हा हतोऽस्मि ॥ ११ ॥
 देवेंद्रबंध विदिताखिलवस्तुसार ।
 संसारतारक विभो भुवनाधिनाथ ॥
 त्रायस्व देव करुणाहृद मां पुनीहि ।
 सीदंतमद्य भयदव्यसनांबुराशेः ॥ १२ ॥
 यद्यस्ति नाथ भवदंघ्रि सरोरुहाणां ।
 भक्तेः फलं किमपि संततिसंचितायाः ॥
 तन्मे त्वदेकशरणस्य शरण्यभूयाः ।
 स्वामी त्वमेव भुवनेऽत्र भवांतरेऽपि ॥ १३ ॥

कृतं मयाऽमुत्र हितं न चेह ।
 लोकेऽपि लोकेश सुखं न मेऽभूत् ॥
 अस्मादृशां केवलमेव जन्म ।
 जिनेश जज्ञे भवपूरणाय ॥ १४ ॥

वैराग्यरंगः परवंचनाय ।
 धर्मोपदेशो जनरंजनाय ॥
 वादाय विद्याध्ययनं च मेऽभूत् ।
 कियद् ब्रुवे हास्यकरं स्वमीश ॥ १५ ॥

परापवादेन सुखं सदोषं ।
 नेत्रं परस्त्रीजनवीक्षणेन ॥
 चेतः परापायविचिन्तनेन ।
 कृतं भविष्यामि कथं विभोऽहं ॥ १६ ॥

न देवपूजा न च पात्रपूजा ।
 न श्राद्धधर्मश्च न साधुधर्मः ॥
 लब्ध्वापि मानुष्यमिदं समस्तं ।
 कृतं मयाऽरण्यविलापतुल्यं ॥ १७ ॥

स्थितं न साधोर्हृदि साधुवृत्तात् ।
 परोपकारान्न यशोऽर्जितं च ॥

कृतं न तीर्थोद्धरणादिकृत्यं ।
 मया मुधाहारितमेव जन्म ॥ १८ ॥
 वैराग्यरंगो न गुरुदितेषु ।
 न दुर्जनानां वचनेषु शान्तिः ॥
 नाध्यात्मलेशो मम कोऽपि देव ।
 तार्यः कथंकारमयं भवाब्धिः ॥ १९ ॥

[रत्नाकर पञ्चीसी]

अहल्या पाषाणः प्रकृतिपशुरेषा कपिचसु ।
 गुहश्चांडालोसौ समभवदमीषु त्रिषु कृपा ॥
 स्वयं चित्तेनाश्म विषयसुखभोगैरिव पशुः ।
 स्वपापैश्चांडालं रघुवर कथं ना धरसि मां ॥ २० ॥
 आनंदमूलगुणपल्लवतत्त्वशाखा ।
 वेदांतपुष्पफलमोक्षरसाब्धिपूर्णं ॥
 चेतो विहंगहरितुंगतरुं विहाय ।
 संसारशुष्कविटपे वद किं रतोऽसि ॥ २१ ॥
 सीतापते दशरथात्मज देवदेव ।
 राजीवलोचनविभो जगदैकनाथ ॥
 सत्यस्वरूप रघुनंदन दिव्यमूर्तिः ।
 मा देहि राम जननीजठरे निवासः ॥ २२ ॥

जगदीश सुधीश भवेश विभो ।
 परमेश परात्परपूत पितः ॥
 प्रणतं पतितं हततत्त्वजनं ।
 जनतारण तारय तापितकम् ॥ २३ ॥

गुणहीन सुदीन मलीनमति ।
 त्वयि पातरि दातरि चापरतिम् ॥
 तमसा रजसावृतवृत्तमिमम् ।
 जनतारण तारय तापितकम् ॥ २४ ॥

ममजीवनमीनमिमं पतितं ।
 मरुघोरभ्रुवीह सुवीहमहो ॥
 करुणाब्धिचलोर्मिजलानयनं ।
 जनतारण तारय तापितकम् ॥ २५ ॥

भववारण कारण कर्ममतौ ।
 भवसिंधुजले शिवमग्नमतः ॥
 करुणाश्च समर्प्य तरित्वरितं ।
 जनतारण तारय तापितकम् ॥ २६ ॥

अतिनाश्यजनुर्मम पुण्यरुचेः ।
 दुरितौघभरैः परिपूर्णभ्रुवः ॥
 सुजघन्यमगण्यमपुण्यरुचि ।
 जनतारण तारय तापितकम् ॥ २७ ॥

ભવકારક તારક હારક હે ।
 ભવતારક પાતકદારક હે ॥
 હર શઙ્કર કિંકરકર્મચયં ।
 જનતારણ તારય તાપિતકમ્ ॥ ૨૮ ॥
 તૃપિતશ્ચિતમસ્મિ સુધાંહિત મે ।
 ઽચ્યુત ચિન્મય દેહિ વદાન્યવર ॥
 અતિમોહવશેન વિનષ્ટકૃતં ।
 જનતારણ તારય તાપિતકમ્ ॥ ૨૯ ॥
 પ્રણમામિ નમામિ નમામિ જનં ।
 ભવજન્મકૃતિપ્રણિસૂદનકમ્ ॥
 ગુણહીનમનન્તમિતં શરણં ।
 જનતારણ તારય તાપિતકમ્ ॥ ૩૦ ॥

[રામાયણ અને મહાભારત : એ સંબંધી કેટલીક જાણવાજોગ બાબતો]

હે નાથ !

અન્યથા શરણં નાસ્તિ । ત્વમેવ શરણં મમ ॥
 તસ્માત્ કારુણ્યભાવેન । રક્ષ માં પરમેશ્વર ॥ ૩૧ ॥
 અપરાધસહસ્રાણિ । ક્રિયંતેહર્નિશં મયા ।
 દાસોહમિતિ માં મત્વા । ક્ષમ્યતાં પરમેશ્વર ॥ ૩૨ ॥
 મંત્રહીનં ક્રિયાહીનં । ભક્તિહીનં જિનેશ્વર ।
 યત્પૂજિતં મયા દેવં । પરિપૂર્ણં તદસ્તુ મે ॥ ૩૩ ॥

અગાઉથી થએલા ગ્રાહકોનાં નામ.

૧૦૧	શ્રીયુત દામજી ધનજી શાહ સાવરકુંડલા	હાલ જંગપાર.
૫૧	,, વકીલ હરિલાલ વાલજી શાહ	લિંબડી
૫૧	,, નાથાલાલ ડાહ્યાભાઈ શાહ ભલગામડાવાળા	લિંબડી
૫૧	,, ઝોધડ નીમજી હસ્તે સમજી બહેન	ઘાટકોપર.
૨૫	,, બાણુ નાનચંદ મોદી	મુંબાઈ
૨૦	,, તલકશી દેવકરણુ (સેજકપુરવાળા)	હારીજ
૨૦	,, નટવરલાલ દીપચંદ ,,	,,
૨૦	,, શેઠ ત્રીકમજી કાલીદાસ	ભાવનગર
૧૧	,, હિમતલાલ અમૃતલાલ ડામદાર	વઢવાણુ શહેર.
૧૧	,, વર્ધમાન રણછોડ શાહ નાળીએરવાળા	ભરૂચ
૧૧	,, શાહ ડાહ્યાભાઈ નાગજી	ઝાંપેદર
૧૦	,, દોસી કરતુર હરચંદ	હારીજ
૧૦	,, ક્રાઠારી વનમાળી કરશનદાસ	ભાવનગર
૯	,, ઉજમશી પુલચંદ શાહ	વઢવાણુ શહેર
૮	,, વકીલ દયાળજી ચત્રભુજ	ભાવનગર
૮	,, મોદી અમૃતલાલ પુલચંદ	,,
૮	,, સંઘવી કરતુરચંદ ઉજમશી	હારીજ
૫	,, લક્ષ્મીશંકર હરગોવિંદ રાવળ	વઢવાણુ શહેર
૫	,, ગાંધી તેજપાળ તળશી હસ્તે બહેન જીવી બહેન	,,
૫	,, વોરા માણેકચંદ ડોસાભાઈ	,,
૫	,, ગાંધી જગનલાલ કેશવજી	,,
૫	,, વકીલ જાદવજી મગનલાલ	વઢવાણુ કેમ્પ.
૫	,, ભૂરાભાઈ કશળચંદ પો. સુ.	વઢવાણુ શહેર.
૫	,, ન્યાલચંદ પુરપોતમ ખલેકદ્રીક એન્જનીયર	,,
૫	,, ચીમનલાલ વેલશીભાઈ	,,

૫ શ્રીયુત કાળુભાઇ મેધજી શાહ	શીયાણી
૫ „ શેઠ હીમચંદ હકમચંદ	„
૫ „ ચત્રભુજ મેધજી શાહ	„
૫ „ ત્રીભુવન હીમચંદ	„
૫ „ શાપાણી નથુભાઇ હતુભાઇ હસ્તે બાઇ સમરથબાઇ	„
૫ બહેન મંગુ ખુશાલ	„
૫ શ્રીયુત નાથાલાલ જગનલાલ શાહ	સંઘજી
૫ „ દોશી સંઘજી મૂળજી	વઢવાણ કેમ્પ
૫ „ મોહનલાલ જીવજીલાલ બેરિસ્ટર-એટ-લો	„
૫ „ ચંદુલાલ નાનચંદ ચોકશી	„
૫ „ હરખચંદ કુંવરજી શાહ	„
૫ „ મણીલાલ શામળદાસ	„
૫ „ સંઘવી માણેકચંદ કશળચંદ	„
૫ „ પોપટલાલ બેચરદાસ	„
૫ „ કામદાર માણેકચંદ ટોકરશી	„
૫ „ દીનાનાથ કર્ણાશંકર	„
૫ „ શાહ વેલશી ચત્રભુજ	„
૫ „ ચુનીલાલ ઠાકર મેતા	„
૫ „ ગોસળીયા ઘેલાભાઇ જોડા	ઝાંપોદર
૫ „ ચીમનલાલ ચત્રભુજ તલસાણીયા	મોટા ટીબલા
૫ „ અવેરી મણીલાલ તીલકચંદ	પાલણપુર
૫ „ શાહ લહેરચંદ કુંવરજી	હારીજ
૫ „ જીમીલાલ સુખલાલ તલસાણીયા (લિંબડી) કાબે-ખપાન	
૪ „ ગાંધી વીરપાળ કેશવજી	વઢવાણ શહેર
૪ „ ધીરજલાલ ડાહ્યાભાઇ	„
૪ „ હીરાચંદ નીમચંદ શાહ વહીવટદાર	શીયાણી
૪ „ કોઠારી રણછોડલાલ પ્રભુલાલ	જામનગર

૪ શ્રીયુત મોહનલાલ મગનલાલ ડેલીવાળા	ભાવનગર
૪ „ ઓધવજી મોનજી કામદાર	„
૪ „ ત્રીભુવન જીવરાજ શાહ	મોટા ટીંગલા
૪ „ લક્ષ્મીચંદ ઓધડભાઈ તલસાણીયા	લિંખડી
૪ „ સુંદરજી કાલીદાસ કામદાર	મોટા ટીંગલા
૪ „ દેવશંકર હરિશંકર દવે ભારતર	„
૪ „ મોહનલાલ કશળચંદ શાહ	હારીજ
૪ „ નાથાલાલ ટોકરશી શાહ	„
૪ „ મનસુખલાલ દેવશી શાહ	„
૪ „ ખવડ લાખાભાઈ ચાંપાભાઈ	સેજકપુર
૪ „ ખવડ વાસાભાઈ ભીમાભાઈ	„
૩ „ ખીમચંદ ભૂરાભાઈ શાહ	„
૩ „ નારજી ઝીણાભાઈ લુહાર	„
૨ „ સુખલાલ કચરાભાઈ કામદાર	વઢવાણ શહેર
૨ „ કોઠારી જીવજી કરશન	„
૨ „ શાહ કેશવલાલ અમૃતલાલ	શીયાણી
૨ „ નાનચંદ જીવજી	„
૨ „ મોહનલાલ જીવજી	„
૨ „ પોપટલાલ જીવજી	„
૨ „ પટેલ દેવરાજ હરજીવન	„
૨ „ મણીલાલ જગનલાલ શાહ	સંધજ
૨ „ સોની ચતુરભાઈ જગનલાલ	„
૨ „ મંગળદાસ નગીનદાસ	કડોલ
૨ „ શાહ મોહનલાલ શોભારામ	„
૨ „ વોરા ઓધડભાઈ નાગર	શીયાણી
૨ „ શાહ લલ્લુભાઈ જગનલાલ	ભાવનગર
૨ „ મોદી લક્ષ્મીચંદ દયાળજી	„

૨	શ્રીયુત કરશનદાસ લાલભાઈ	ભાવનગર
૨	,, અમૃતલાલ મગનલાલ	રંગુન
૨	,, શાહ મણીલાલ ઉજ્જમશી	વઢવાણ કેમ્પ
૨	,, શાહ કેશવલાલ પુરૂષોત્તમ	,,
૨	,, શાહ હરીલાલ ખુશાલ	,,
૨	,, પોપટલાલ કાકુભાઈ દોશી	મોટા દીબલા
૨	,, શાહ હંસરાજ જગજીવન	સેજકપુર
૨	,, દાદાભાઈ ગગાભાઈ ખાચર	,,
૨	,, મગનલાલ જેસિંગભાઈ	સધજ
૧	,, શાહ મોહનલાલ દલીયંદ	વઢવાણ શહેર
૧	,, શાહ ગુલાબચંદ નાનચંદ	ઉતેલીયા
૧	,, ડૉ. સોમચંદ ભોલભાઈ	શીયાણી
૧	,, ડૉ. બાલચંદ્ર ડુંગરશી ખોખાણી	અમદાવાદ
૧	,, સંઘાણી ખુશાલચંદ હીરાચંદ	,,
૧	,, શાહ પુરૂષોત્તમ લવજી માસ્તર	વઢવાણ શહેર
૧	,, સુખલાલ દલીયંદ ખંધાર	અમદાવાદ
૧	,, શાહ ધનજી જેચંદ ટાઇપીસ્ટ	,,
૧	,, ખીમચંદ વખતચંદ શાહ	,,
૧	,, રતનચંદ ગીરધરલાલ	,,
૧	,, મોદી ધનજીભાઈ વાડીલાલ	,,
૧	,, શાહ માણેકલાલ ચુનીલાલ	ખેડા
૧	,, છોટાલાલ નરસીંહદાસ શાહ	કલોલ
૧	,, શાહ નેમચંદ છગનલાલ	,,
૧	,, મનસુખભાઈ છગનલાલ શાહ	સધજ
૧	,, પા. મોહનભાઈ બાપુદાસ	,,
૧	,, હીમતલાલ અંબારામ શાહ	,,
૧	,, વૃજલાલ ઘોઘચંદ શાહ	,,

૧ શ્રીયુત રાવળ બાપારામ લક્ષ્મીરામ	સપ્તજ
૧ „ દેવશંકર બાપુરામ	„
૧ „ શોભારામ મોતીરામ	„
૧ „ ડાહ્યાભાઈ અંબારામ	„
૧ „ ઠાકરડા વરશંગજી હજુરજી	„
૧ „ „ મથુરજી જસાજી	„
૧ „ પટેલ શંકર નરશી	„
૧ „ નાયક માધવલાલ	„
૧ „ સાધુ મથુરદાસ રૂપદાસ	„
૧ „ વોરા હરિ થાવર	શીયાણી
૧ „ શાહ શિવલાલ ગુલાબચંદ	„
૧ „ શાહ મોહનલાલ કાલિદાસ .	„
૧ „ પારેખ મૂળજી વાલજી	શીયાણી
૧ „ પારેખ ઉજમશી જોધાભાઈ	„
૧ „ પારેખ ડાહ્યાભાઈ કમળશી	„
૧ „ શાહ ભૂદરજી ગુલાબચંદ	„
૧ „ શાહ સુખલાલ ઓઘડભાઈ	„
૧ „ બક્ષી દેવીદાસ જમનાદાસ	ભાવનગર
૧ „ મહેતા શાન્તિલાલ ત્રિભુવનદાસ	„
૧ „ વોરા મથુરભાઈ પ્રેમચંદ	વઢવાણ શહેર
૧ „ ડૉ. લક્ષ્મીચંદ મૂળજી ધ્રુવ	વઢવાણ કેમ્પ
૧ „ રણછોડલાલ નરભેરામ મોદી	„
૧ „ શાહ વાડીલાલ કસ્તુરચંદ	„
૧ „ ડગલી ચીમનલાલ ચુનીલાલ	„
૧ „ શાહ મગનલાલ લેરાભાઈ	„
૧ „ વઢીલ ચીમનલાલ નાગરદાસ	„
૧ „ સુંદરલાલ દુર્ગારામ પાઠક	„

૧ શ્રીયુત રતિલાલ વૃજલાલ મોદી	વઢવાણ કેમ્પ
૧ „ મણિલાલ કસ્તુરચંદ શેઠ	„
૧ „ વકીલ ગોપાળજી ચેલણલાલ	„
૧ „ શાહ કેશવલાલ વૃજલાલ	„
૧ „ વકીલ ઉમેદચંદ બેચરદાસ	„
૧ „ પરશોતમ નાગરદાસ	ધાંગધરા
૧ „ નરશી વખતચંદ	„
૧ „ સંધવી ચુનીલાલ લાલચંદ	„
૧ „ „ અમુલખ જસરાજ	„
૧ „ શાહ કેશવલાલ નગીનદાસ	„
૧ „ ઠા. ગોરધનદાસ નારણજી	„
૧ „ સલોત જેચંદ દેવચંદ	સેજકપુર
૧ „ માનશંકર રત્નેશ્વર ઓઝા માસ્તર	„
૧ „ ગોપાળજી રૂઢનાથ શાહ	રાજકોટ
૧ „ મગનલાલ ગુલાબચંદ મોદી	„
૧ „ માધવરાય પ્રાણશંકર રાવળ	„
૧ „ શાહ મોહનલાલ પ્રભુદાસ	મોટા દીપલા
૧ „ ભોજુભાઈ શંજુભાઈ ઝાલા	„
૧ „ રાણા શ્રી પચાણજી રવસંગજી	„
૧ „ જેઠાભાઈ હીરાભાઈ વાળંદ	„
૧ „ શાહ માણેકચંદ ડાહ્યાભાઈ	વાડલા

પૂજ્ય શ્રી લાધાજી સ્વામી સ્મારક ગ્રંથમાળા.

જૈન મુનિ શ્રી છોટાલાલજી કૃત

માણુકો	૧	વિદ્યાસાગર ભાગ ૧ લો (ખીજી આવૃત્તિ)	કિં. રૂ.	૦-૮-૦
„	૨	„ „ ૨ જો	„	૧-૦-૦
„	૩	શ્રી સદુપદેશ કુસુમમાળા (છઠી આવૃત્તિ)	બેટ	
„	૪	માંદાની માવજત (નથી)		
„	૫	શ્રી ભક્તામર-મંત્ર-માહાત્મ્ય (ખીજી આવૃત્તિ)	૨-૦-૦	
„	૬	વિશુદ્ધ પ્રેમ પ્રવાહિની (પ્રેમકાવ્યસંગ્રહ)	નથી	
„	૭	પૂજ્ય શ્રી લાધાજી સ્વામીનું જીવનચારત્ર		
		• (ખીજી આવૃત્તિ)	૦-૮-૦	
„	૮	વિદ્યાસાગર ભાગ ૩ જો (છપાશે)		
„	૯	ઇશ્વરસ્તુતિ (અ. સું. પઢીયાર કૃત) આવૃત્તિ ૨ જી	૦-૧-૬	
„	૧૦	મદાંધની મસ્તી (નથી)		
„	૧૧	મારી વિતક વાર્તા (નથી)		
„	૧૨	પવિત્ર પ્રમદાનું પરાક્રમ (કથા)	૦-૧૦-૦	
„	૧૩	શ્રી લઘુ કાવ્ય ખત્રીસી (કાવ્યસંગ્રહ)	૦-૮-૦	
„	૧૪	અપવિત્ર વસ્ત્ર વિરૂદ્ધ પવિત્ર ખાદી (ચિત્રો)	બેટ	
„	૧૫	લાખા પટેલની લાકડી (બોધક વાર્તા)	„	
„	૧૬	શ્રી લઘુ સદ્બોધ પુણ્યમાળા	„	
„	૧૭	શ્રી ત્રિરત્ન	„	
„	૧૮	શ્રી સામાયિક સૂત્ર	„	
„	૧૯	બે હાથ જોડી	૦-૪-૦	

બેટ આપવાના દરેક પુસ્તક માટે ૧ આનાની ટપાલની ટીકીટ ખીડવી.

પૂજ્ય શ્રી લાધાજી સ્વામી પુસ્તકાલય-મુ. વઢવાણ કેમ્પ (કાઠિયાવાડ)

પૂજ્ય શ્રી લાધાજી સ્વામી પુસ્તકાલય

વઢવાણ કેમ્પ.

આ પુસ્તકાલયને કોઈ પણ જાતની સ્થાયી કે ચાલુ આવક છે જ નહિ. પુસ્તકાલયની સ્થાપના સંવત ૧૯૭૫ના કાર્તિક સુદિ ૧ મે કરી છે. હાલ તેમાં ૧૫૦૦ લગભગ પુસ્તકો છે અને તે પુસ્તકો કોઈ પણ જાતના જ્ઞાતિ કે ધર્મના ભેદ વિના સહુ કોઈને કાંઈ પણ લવાજમ કે શ્રી લીધા વિના મફત વાંચવા આપવામાં આવે છે. પુસ્તકાલયની વ્યવસ્થા પ્રથમ શ્રીયુત ગોપાળજી રૂઢનાથભાઈ શાહ કરતા હતા અને તેમના શુભ પ્રયાસથી જ પુસ્તકાલય કોઈ પણ જાતની આવક વિના પણ ટકી રહ્યું. તેઓશ્રીની રાજકોટ બદલી થતાં હાલ પુસ્તકાલયની વ્યવસ્થા મારી શક્તિ અને સમજણ મુજબ હું કરું છું.

પુસ્તકાલયમાં ન હોય તેવાં કોઈ પણ વિષયનાં પુસ્તકો ભેટ આપનાર પોતાનું કે પોતાનાં કોઈ સ્નેહી જનનું નામ રાખવાની સાથે અનેકને જ્ઞાનદાનના દાતાર બનશે.

લિ. પૂ. લા. સ્વામી પુસ્તકાલયના વ્યવસ્થાપક

ર. પો. તલસાણીયા.

વઢવાણ કેમ્પ.

હે પ્રભુ !

કરાવે કર્મ કેા ભૂલો, ભુલાવી જાન માલસે;
અંતરે ત્રાસ ના તેનો યાદી જો એક તાહરી.

જ્ઞ જ્ઞ જ્ઞ

ભલે ભૂલી જઈ હું તો, શાસ્ત્ર જ્ઞાન અને કશાં;
રહું ઘેલો ન દુઃખી હું, યાદી જો એક તાહરી.

જ્ઞ જ્ઞ જ્ઞ

ભલેને વ્યોમથી ફેંકે, દળરો શસ્ત્ર વેરીઓ;
રહું નિર્ભે તથાપિ હું, યાદી જો એક તાહરી.

જ્ઞ જ્ઞ જ્ઞ

નથી બહીતો ધુરાધથી, પાપની પણ બહીક ના;
રહું નિર્લેપ તેથી હું, યાદી જો એક તાહરી.

મુનિ મી ઓદાલાલજી

